Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 237 (8977). ● 17 декабрь, 1986 йил ● ЧОРШАНБА ● Баҳоси 3 тийин

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида қабул

15 декабрь куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев уруш ва меҳнат ветеранларининг Бутуниттифоқ ташкилоти таъсис конференциясида қатнашиш учун Москвага жўнаб кетаётган республикада Совет ҳокимиятини ўрнатиш учун кураш, Улуғ Ватан уруши, дастлабки беш йилликлар қатнашчиларидан бир группасини қабул қилди.

У кекса авлод намоёндаларини самимий табриклади, келгуси ишда уларга муваффақият тилади. Бўлиб ўтган суҳбатда Коммунистик партия, Совет ҳукумати, мамлакатнинг барча меҳнаткашлари ветеранларга чуқур ҳурмат бажо келтираётганликлари уқтириб ўтилди. Меҳнатда ва ижтимоий турмушда, ёшларни кекса авлодларнинг шонли жанговар ва меҳнат анъаналари руҳида тарбиялашда уларнинг актив қатнашишлари учун қулай шарт-шароитларни яратиш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилаётганликлари уқтириб ўтилди.

И. Б. Усмонхўжаев КПСС XXVII съездида қабул этилган мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш программасини амалга ошириш муносабати билан республика олдида турган актуал вазифаларга тўхталиб, Ўзбекистон партия ташкилоти халқ хўжалиги тармоқларини интенсивлаш, республикадаги маънавий, психологик иқлимни соғломлаштириш соҳасида ўтказаётган иш ҳақида гапириб берди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев Тошкентда бўлган вақтида кўрсатиб ўтган камчиликларни тугатишга катта эътибор берилмоқда. Бу ишларнинг ҳаммасини меҳнаткашлар якдиллик билан қўллаб-қувватлаб, маъқулламоқдалар.

Уруш ва меҳнат ветеранлари идеология ишини активлаштиришда, ёш авлодни ватанпарварлик ва интернационализм руҳида тарбиялашда, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлашда ўзларининг бой тажрибаларидан фойдаланадилар, деб ишонч билдирилди.

Уруш ва меҳнат ветеранлари ғамхўрлик учун миннатдорчилик изҳор этдилар, социал-иқтисодий вазифаларини ҳал этишда, ёшларни совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализми, меҳнатсеварлик руҳида, социалистик Ватанни ҳимоя қилишга доим шай бўлиб туриш руҳида тарбиялашда бундан буён ҳам партиянинг ишончли ёрдамчилари бўламиз, деб ваъда бердилар. (ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

1986 йил 16 декабрда Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитетининг IV пленуми бўлиб ўтди.

Область партия комитетининг биринчи секретари Т. А. Алимов «КПСС XXVII съезди талаблари асосида идеология ишлари самарадорлигини янада ошириш юзасидан область партия ташкилотларининг вазифалари» тўғрисида доклад қилди.

Доклад юзасидан музокараларда Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари А. В. Гончарова, Бекобод районидаги Ленин номли колхознинг бригада бошлиғи А. Рўзматова, «Миконд» заводининг токари Э. П. Ёқубхўжаев, Чиноз районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг раиси П. Ф. Саулькин, Тошкент район партия комитетининг биринчи секретари А. Т. Тўрахонов, «Ангрен» кўмир разрезининг конвейер машинисти В. М. Мартинова, Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениеси раисининг ўринбосари А. Орипов, Тошкент шаҳридаги 41-мактаб ўқитувчиси З. Мавлонова, Тошкент область комсомол комитетининг биринчи секретари Ғ. Ҳ. Усмонхўжаев, Тошкент электротехника алоқа институтининг ректори Ж. А. Абдуллаев, «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитетининг секретари В. Г. Федулов иштирок этдилар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Ғ. Ҳ. Қодиров пленумда нутқ сўзлади.

Пленум Тошкент область XXII ҳисобот-сайлов партия конференцияси делегатлари билдирган танқидий фикр-мулоҳазалар ва таклифлар қандай амалга оширилаётганлиги тўғрисидаги ахборотни кўриб чиқди.

Пленум муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилди.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ТАЛАБЛАРИ АСОСИДА ИДЕОЛОГИЯ ИШЛАРИ САМАРАДОРЛИГИНИ ЯНАДА ОШИРИШ ЮЗАСИДАН ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ

Ўртоқ Т. А. АЛИМОВ доклади

Ўртоқлар! «...Биз қилмоқчи бўлган ўзгаришлар қанчалик чуқур бўлса, унга қизиқишни ва онгли муносабатни шунчалик кўпроқ кўтариш керак, бундай қилиш зарурлигига янги янги миллион ва ўн миллионлаб кишиларни ишонтириш керак».

Лениннинг бу доно сўзлари олис 1920 йилда Советларнинг VIII Бутун Россия съезди минбаридан айтилган эди. Улар ҳозирги вақтида, ёппасига янгиланиш ва ўзгаришларнинг жадал даврида ниҳоятда актуал бўлиб эшитилмоқда! Партиянинг мамлакат социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштиришга қаратилган стратегик йўлини амалга ошириш аввало миллионлаб совет кишиларининг ана шу чинакам революцион жараёнда онгли иштирок этиши, ҳар бир меҳнаткашнинг бошдан кечирилаётган моментнинг муҳимлигини, унинг бурилиш характерини, қўйилган мақсадларга эришиш учун шахсан даҳлдорлиги ва масъулиятни аниқ равшан ва чуқур тушуниб етишини тақозо этади.

Бу жиддий вазифани ҳал этиш, жадаллаштиришнинг ҳал қилувчи бўғини — инсон омилини активлаштириш кўп жиҳатдан идеология иши савияси билан белгиланади. Бу ишга КПСС XXVII съезди талабларидан келиб чиқиб, кўпроқ самарадорлик, пухталик ва аниқликка эришиш талаб қилинади. Партия Марказий Комитетининг июнь (1986 йил) Пленумида ҳар томонлама пухта ва аниқ таҳлил қилиб берилган қайта қуришнинг дастлабки сабоқлари ва тажрибаси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети III пленуми чиқарган хулосалар ва бу пленум берган баҳо шуни ишончли тарзда тасдиқлайдики, биз белгиланган марраларга партия иши, бутун омавий-сиёсий фаолият марказига конкрет инсонни қўйган чоғдагина муваффақият билан эришишимиз мумкин.

Область партия ташкилотининг бу борадаги иши қай аҳволда? Идеология соҳасидаги ўзгаришлар социал-иқтисодий тараққиёт динамизмига мувофиқ келмоқдами? Бу ерда қайта қуриш шунчаки, хўжа кўрсинга бўлмаяптими? Бизнинг тарбиявий соҳадаги куч-ғайратларимиз нега ҳамон кўп ҳолларда мўлжалдаги самарани бермаяпти?

Бугун кун тартибида мана шунга ўхшаш жуда кўп масалалар жиддий бўлиб турипти. Биз уларни ошкора ва принципиал кўриб чиқишимиз, муҳими эса бу масалаларни жадаллаштиришга ишончли ва мустаҳкам идеологик замин қўйишни таъминлайдиган даражада ҳал этишимиз керак.

Бугунги пленум олдидан область партия комитети бир қатор партия комитетлари ва ташкилотларида идеология иши практикасини ўрганиб чиқди, область партия комитети аъзолари билан, совет органлари ходимлари, хўжалик раҳбарлари, идеологик составнинг турли тоифа кишилари билан учрашувлар бўлди, жамоатчилик фикрини танлаб сўров қилиш ўтказилди. Идеология соҳасида актуал масалалар юзасидан бир қанча қизиқарли таклифлар, танқидий мулоҳазалар айтилди. Буларнинг ҳаммаси бу соҳадаги юз бераётган ўзгаришлар манзарасини, мавжуд камчилик ва нуқсонларни ҳамда уларни бартараф этиш йўлларини бирмунча объектив баҳолаш имконини берди.

Асосий хулоса равшан: интенсивлаш, хўжалик ташаббуси ва социалистик омилкорлик асосий характерли хислатлари бўлган янги иқтисодий фонда идеология ишига янгича ёндашиш лозим. Бу иш пухта планли асосга таяниши, аниқ-равшан мақсад ва мўлжалларга эга бўлиши, хўжалик ва ташкилий тадбирлар билан мустаҳкам боғланиши, кенг миқёсда комплекс олиб борилиши, биронта соҳа ҳам эътибордан четда қолмаслиги керак.

Ана шу йўналишда муайян силжиш сезилмоқда, шу хилдаги ёндашувнинг ижобий мисоллари бор. Беҳудалик ва дабдабабозлик, кабинетдан туриб раҳбарлик қилиш, беҳуда мажлислар ўтказиш камайди. Область партия комитети бюроси, бир қатор партия комитетлари муҳокамасига қўйилаётган идеологик масалалар салмоқлироқ, кескинроқ бўлиб қолмоқда, уларнинг кўпи ҳаёт тақозоси билан қўйилмоқда. Партия кадрлари жойларда, меҳнат коллективларида тез-тез бўлиб, одамлар билан якка тартибда конкрет ишлашга ўрганадиган бўлиб қолдилар.

Булар бирмунча қулай социал-иқтисодий шарт-шароитлар билан бир бўлиб, кишилар сиёсий ва меҳнат активлигининг ўсишига, область халқ хўжалиги тараққиётига бирмунча ижобий таъсир қилди.

Бу йилнинг ўн бир ойлик план топшириқлари саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш ҳажми, меҳнат унумдорлигининг ўсиши бўйича ошириб бажарилди, фонд самарадорлиги анча стабиллашмоқда, маҳсулот таннархи камаймоқда.

Қишлоқ меҳнаткашлари виждонан ишладилар: давлатга 430 минг тоннадан ортиқ пахта ҳосили топширилди. Бу социалистик мажбуриятлардагидан ортиқдир, ғалла, мева ва сабзавот тайёрлаш планлари ошириб бажарилди, чорвачилик маҳсулоти тайёрлаш илдам бормоқда.

Бундай натижалар, шубҳасиз, умид туғдиради. Лекин уларни биз жиддий баҳолашимиз, эришилган натижалардан хотиржам бўлмаслигимиз керак. Ҳозирги вақтда умумий ижобий натижалар эмас, балки ҳар бир меҳнат коллективининг конкрет фаолияти асосий баҳо мезони бўлиб қолмоқда. Умумий кўрсаткичлар орқасида «айрим камчилик ва нуқсонлар» илғорлар соясида яшириниб қолиши мумкин.

Чунончи, шу йилнинг икки ойи якунларига кўра маҳсулот ишлаб чиқариш ва уни реализация қилиш планларини бажармаган саноат корхоналари областда 25 та бўлган бўлса, бугунги кунда улар сони икки баравар ортди. Улар орасида Ўзбекистон металлургия комбинати, Олмалиқ рўзғор химияси заводи, Тошкент каноп ва 1-пойабзал фабрикалари, Янгийўл ёғмой комбинати сингари коллективлар борки, улар меҳнаткашларни сафарбар этишда катта партиявий-сиёсий имкониятларга эгадирлар.

Таъминот шартлари-чи? Бу борадаги узилишлар ҳатто бир идора доирасида ҳам рўй бермоқда. Коммунистик районида 6 та корхонадан 5 таси, Олмалиқ, Ангрен, Оҳангарон, Куйбишев, Ленин, Собир Раҳимов районларида эса ҳар икки корхонадан бири шартнома мажбуриятларини бажармаяпти.

Булар иқтисодий анализ-ку, бу ерда идеологиянинг нима алоқаси бор, деб ўйлашлари мумкин. Нафақат идеологияни, сиёсатни ҳам В. И. Ленин умумлашган экономика деб атаган эди. Район ва шаҳар партия комитетларининг секретарлари, қолоқ корхоналарнинг раҳбарлари ва бошланғич партия ташкилотларининг секретарларига шуни эслатмоқчимизки, экономиканинг ривожланишини изоҳловчи рақамлар ва фактлар аввало партия ташкилотларнинг кишилар билан ишлаш услуби ва йўналиши қандайлигини, бизнинг хўжалик раҳбарларимиз амалда ўз ишларини қай даражада қайта қураётганликларини кўрсатади. Минглаб объектив сабабларни рўкач қилиш керак эмас, биз кўпинча бундай баҳоналарни топишга устамиз.

План бажарилмадими — демак, сўзингнинг устидан чиқолмадинг, ўз мажбуриятларингни бажармадинг, ўртоқларингга панд бердинг. Ваҳоланки, сўз билан иш ўртасидаги тафовут коллективлар ҳаётидаги маънавий муҳитга таъсир этади. Натижа эса ҳамма вақт салбий бўлиб чиқади, сўзнинг амалдаги ишдан фарқ қилиши, деб таъкидланган эди КПСС XXVII съездида, — идеологик куч-ғайратларга жиддий путур етказади.

Бир қатор раҳбар кадрларимиз онгида шараф, виждон, бурч тушунчалари шунчалик хиралашиб кетганки, республикамизда салбий ҳолатлар ва жараёнларни бартараф этиш борасида кенг миқёсда олиб борилаётган тозалаш ишлари оқимида ҳам улар ўз профессионал ва маънавий нуқсонларини ҳамон турли-туман найрангбозликлар, давлатни очиқдан-очиқ алдаш билан яширишга ҳаракат қиладилар. Ана шу тарзда айрим жойларда бизда қалбаки ҳажмлар ва тонна-километрлар, амалда топширилмаган турар-жойларнинг «ҳавойи калитлари», ясама моллар сони ва соғиб олинган сут, бўрттирилган маиший хизмат кўрсаткичлари яна пайдо бўлмоқда. Бу йил областнинг 40 дан ортиқ корхона ва ташкилотларида ҳар хил қўшиб ёзишлар ва ҳисоботдаги чалкашликлар фактлари аниқланди. Биргина Бекобод районида деярли ҳар бир колхоз ва совхозда партия ва совет органларининг индамай розилик беришлари орқасида хўжалик кадрлари экин майдонларини яшириш йўлига ўтдилар. Бундай майдонлар 1,5 минг гектарга яқинни ташкил этди. Аҳвол шундай бўлгандан кейин ҳалоллик, партия аъзосининг пок қиёфаси тўғрисида район минбарларидан туриб айтган гапларингизнинг қадри қаёқда қолди, ўртоқ Э. Ҳатамов? Сиз коммунистлар, ёш бригадирлар, барча меҳнаткашларга принципсизлик ва ахлоқсизлик сабоғини бердингиз. Оққўрғон тўқимачилик-галантерея фабрикасида юз берган ҳақиқий аҳволни ўз вақтида баҳолаш учун кўп куч-ғайрат талаб қилинармиди?

Бироқ биринчи секретарь ўртоқ А. Носиров бошчилигида Оққўрғон район партия комитети ходимлари, коллектив коммунистлари фабриканинг собиқ директори В. Шодиевга нисбатан кўра-била туриб муроса қилиб келдилар, бу ландовур раҳбар қалбаки ҳисоботлардан ўзига шон-шуҳрат ясаётганлигини билмасликка олдилар, ваҳоланки, у миллион сўмликдан ортиқ қўшиб ёзишларга йўл қўйган эди.

Келтирилган мисоллар шуни яна бир марта кўрсатмоқдаки, кадрлар билан, кишилар билан ҳар кунги, саботли иш партия комитетлари ва ташкилотларининг принципиал муҳим сиёсий ва ғоявий-тарбиявий вазифасидир.

Сифат масаласини олиб кўрайлик. Бу ҳозирги кунда ниҳоятда муҳим масаладир. Жадаллаштириш аввало, деб таъкидлади яқинда КПСС Марказий Комитетида бўлган кенгашда ўртоқ М. С. Горбачев, — техника тараққиёти орқали, янги техника ва технологияга ўтиш орқали, инсон омилини активлаштириш орқали бўлиши керак. Муҳими — сифат ва яна сифатдир.

Бу борада бизда аҳвол қандайлигини кўриб чиқайлик. Областда ҳар етти корхонадан биттасигина олий сифат категорияли маҳсулот чиқармоқда. Ангрен шаҳри, Фрунзе ва Ҳамза районлари дек йирик саноат зоналарида бундай маҳсулотнинг салмоғи 3 процентдан 9 процентгача бўлмоқда. Қишлоқ районлари саноат корхоналари Давлат сифат белгили маҳсулотни мутлақо чиқармаяптилар.

Эҳтимол, тайёрловчиларнинг ўз маҳсулотига талаби ошгандир, ўзларига ўзлари кўпроқ танқидий баҳо бераётгандирлар? Асло бундай эмас.

Биргина шу йилнинг январь—сентябри ичида Узгосстандарт 8 миллион сўмлик сифатсиз буюмларни реализация қилинган маҳсулотлар ҳажмидан чиқариб ташлади. Масалан, «Узбекхлопкомаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси (ўртоқ Б. Турсунов)да текшириб кўрилган «Меҳнат» пахта тозалагичларининг 100 процент ҳаммаси брак қилинди! Хўш, бу ерда ҳам объектив шароитларни баҳона қиламизми?

Ёки «Қизил тонг» тикувчилик бирлашмасида яқинда бўлган ҳодисани эслайлик. У ҳақда «Вечерний Ташкент» газетаси ёзган эди. Яхши, бир маромда ишловчи бу корхона шаънига бир неча бор мақтовлар айтилган эди. Лекин октябрь ойи охирида бу ерда давлат қабули жорий этилиши ҳамоноқ «фавқулодда ҳодиса» юз берди: технология ёппасига бузилаётганлиги учун 5-тикув цехининг ҳамма потокларида аёллар пальтоси тайёрлаш бутунлай тўхтатиб қўйилди. Демак, бу ерда бракдан кўз юмиш, ўртача даражада ишлаш кўплар учун одатдаги норма бўлиб қолган экан-да.

Фақат шу корхонада деб ўйлайсизми? Биз «ўртача» сифатга ўрганиб қолиб, ўзаро талабчанлик даражасини пасайтириб яхши нарсаларни аъло, юқори сифатли деб кўрсатишга, ўртача буюмларни эса яхши қилиб кўрсатишга кўникиб кетганлигимиз орқасида кўп нарсалар йўқотиб келдик ва йўқотмоқдамиз.

Уйга янги кўчиб киргандан сўнг ремонт қилиш, бекатларда транспортларни ... маиший хизматдаги бепул хизматлар учун ҳақ тўлаш шунчаки одатга айланиб кетди. Оддий виждонсизликка нисбатан тоқат қилишдек ярамас одат таркиб топганки, бу онгли масъулият ва бурч ҳиссини ўтмаслаштириб қўяди.

Кишилар маълум қисмида биз юксак даражада ишлай олишимиз, маҳсулот тайёрлашимиз, хизмат кўрсатишимизга ишончсизлик, чет элларда тайёрланган нарсаларга энг юқори сифатли деб қизиқиш ана шундан келиб чиқмаганмикин?

Ўзига, меҳнатдаги ўртоқларига нисбатан талабчан бўлиш бугунги кунда ниҳоятда зарур. Ҳар қандай қаттиқ контроль ҳам таъбир жоиз бўлса, шахсий давлат қабули — ўз виждонининг ўрнини босолмайди. Ҳар қандай интенсивлаш проблемасини ҳал этишни, қайта қуришни энг муҳим нарсадан — виждонни интенсивлашдан бошлаш керак. Идеологик таъсир кўрсатишнинг қудратли арсеналини, ҳамма даражадаги партия комитетлари ва ташкилотлари кучғайратини ана шунга жамлаш керак.

Раҳбар ходимдан тортиб оддий меҳнаткашларгача, ҳар бир кишида янгича ишлаш истаги ва маҳоратини юзага келтириш, дадил фикрлашга ўргатиш, мустақил, ҳалол бўлиш, қилинаётган ишлар ва хатти-ҳаракатлар учун масъулиятни кучайтириш зарур. Ана шу катта ва кўп қиррали ишда область партия комитети намуна кўрсатиши керак. Афсуски, кўпинча, область партия комитети аъзолари ва аъзоликка кандидатлар тарбия жараёнини амалга оширишда ўз ролини, одамлар билан ишлашда шахсий намуна кучини, коллектив равишда ишлаб чиқилган қарорларни амалга оширишни тўла ҳис қилмайдилар, область партия ташкилотининг сайлаб қўйган органларидаги ўз иштирокларини фақат пленумларда қатнашишда деб биладилар.

Очиқ айтиш керак, қуйида қайта қуриш суст бораётган экан, бу область партия комитети аппаратида ҳам аҳилликда ишлаш, лозим даражада ўзаро ҳаракат қилиш йўлга қўйилмаганлигини билдиради. Область партия комитети тармоқ бўлимлари фаолиятида ҳамон масалаларни комплекс ҳал қилиш ўрнига юзаки ёндашиш устунлик қилиб турипти, маълумотлар, графиклар ва ҳисоботлар ходимларни жойлардаги ташкилотчилик ва тарбиявий ишдан мустаҳкам девор бўлиб ажратиб қўймоқда. Бу ерда куч-ғайратларни бирлаштиришга ташкилий-партиявий ишлар, пропаганда ва агитация бўлимлари ҳам етарлича ғайрат сарфламаяптилар. Бундай турғун бўлиб қолган позициялардан тезроқ қайтиш керак. Қоғозлар орасида эмас, одамлар орасида бўлиш керак — бугунги куннинг шиори ана шундай.

Меҳнаткашлар ҳаётий позициясига идеологик таъсирни кучайтиришнинг йўллари ва воситаларини кўриб чиқаётган чоғда партия ташкилотлари ўз эътиборини кишилар меҳнат ва сиёсий активлигини оширишнинг муҳим омилларига қаратишлари керак. Бу ерда социалистик мусобақани ташкил этиш энг муҳим ишдир.

КПСС Марказий Комитетининг ... ҳар бир совет кишисининг беш йиллик меҳнат фронтининг актив жангчиси бўлишга, ўз иш жойида умумий ишга муносиб шахсий ҳисса қўшишга даъвати областнинг кўпгина меҳнат коллективлари, партия ташкилотларида кенг қўллаб-қувватланди. В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиабирлашмасида, Чирчиқ «Узбекхиммаш» заводи, «Узбекпластик» бирлашмасида социалистик мусобақа потенциали жадаллаштиришга ишламоқда, ишлаб чиқариш жараёнига қўшимча тарзда эмас, балки уни ташкил этишнинг ўзаги ва одамларни тарбиялашдаги ишончли воситаси бўлиб хизмат қилмоқда.

Бироқ биз ҳамма жойда мусобақани расмиятчилик гирдобидан тозаладик, дейиш бемаврид бўлур эди.

Ўртоқ М. С. Горбачев стахановчилик ҳаракати ветеранлари билан учрашувда таъкидлаганидек, мусобақа кўпинча ўзича давом этади экономикани интенсив йўлга буриш иши билан мустаҳкам ва чуқур боғланмаган бўлади. Нусхада кўпайтирилган мажбуриятлар, бир қолипдаги, кабинетда ўйлаб чиқилган ташаббуслар, кичик натижаларни ҳам катта муваффақиятлар қилиб кўрсатувчи сохта рапортлар ҳали ҳам оз эмас. Кўп ҳолларда шоша-пиша мажбуриятлар қабул қилиш ва анча кечикиб мусобақа натижаларини чиқариш билангина кифояланиб қолинмоқда. Меҳнат рақобатининг бориши эса ташкилотчиларнинг ҳам, мусобақа қатнашчиларининг ҳам эътиборидан четда қолиб, мусобақалашишнинг умумий руҳи йўқолиб қолмоқда. Ишчилар ва колхозчилар билан, бир қатор ташкилотлардаги ўрта бўғин мутахассислари билан, шу жумладан, Чилонзор районидаги «П р о м с в я з ь» тажриба заводи, Ўрта Чирчиқ районидаги «Партия XXII съезди» колхози, Бекобод шаҳар савдо бўлими ва бошқа жойларда ўтказилган суҳбатлар шуни кўрсатдики, кўплаб меҳнаткашлар ким билан мусобақалашаётганликларини, мусобақа натижалари қандайлигини умуман билмайдилар, ўз мажбуриятлари ҳақида жуда умумий тасаввурга эгалар.

Буларнинг ҳаммаси социалистик мусобақанинг жонли бўлишига даъват этилган партия ва айниқса, касаба союз ташкилотлари (ўртоқ А. Браилов) шаънига жиддий эътироздир.

Мусобақага чинакам руҳ ва жанговарлик бағишлаш керак, у амалда ошкора бўлиши, пировард юксак натижа учун курашда меҳнатдаги дўстларнинг ошкора баҳсига айланиши, кишиларни яхши нарсаларга эргаштириши, ишчи иззат-нафсини чинакам рағбатлантириши учун ҳамма нарсани қилиш керак.

Яна бошқа муҳим томони бор. Биз мусобақани юзаки ўтказиш билан илғор тажрибани ёппасига кўпайтиришдек қимматли имкониятни бой бериб қўйяпмиз, бунга эса сира тоқат қилиб бўлмайди. Ҳамма, шу жумладан идеология кадрлари, оммавий ахборот воситалари ходимлари илғор тажриба моҳиятини ишонарли тарзда тушунтириб, ҳамма учун кўрсатиб беришни ўрганишлари, пропагандани новаторнинг иш жойига иложи борича яқинлаштиришлари керак.

(Давоми 2-бетда).

БРИГАДА ҲАРАКАТДА

ТОШКЕНТБОЙ Мақсудов етакчилик қилаётган бригадани Коммунистик районидаги Свердлов номли колхозда илғорлар қаторида тилга олишади. Бу бежиз эмас. Бир неча йилдирки, коллектив деҳқонлари пахтадан мўл ва сифатли ҳосил олиб келмоқдалар. Ўн иккинчи беш йилликнинг дастлабки йилида ҳам пахтакорлар баракали хирмон уйишди. 60,6 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 31 центнер ўрнига 37 центнердан ҳосил йиғиштириб олинди. Йиллик план 117 процентга бажарилди. Давлатга жами 315 тонна хом ашё топширилди.

— Бригадамизда йил бошиданоқ сифатли пахта етиштириш учун кураш бошланди, — дейди бригада бошлиғи. — Чунки партия ва ҳукуматимиз эндиликда биздан ҳам мўл, ҳам сифатли хом ашё талаб қилмоқда. Умуман, бу йил жами ҳосилнинг 90 процентини машиналарда териб олдик ва шунчасини фақат биринчи сортга сотдик.

Бу ютуқларнинг яна бир омили бригадада кузги-қишки тадбирларнинг сифатли бажарилаётганлигидир. Айни кунларда бригадада иш қизғин. Сифатли шудгорланган ерлар жорий текисланмоқда. Маҳаллий ўғит жамғарилмоқда. Бошқа тадбирлар ҳам уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Бунда М. Сойназаров, Ҳ. Қосимов, Б. Элликбоева, Р. Саитназарова сингари аъзолар барчага ибрат бўлишаяпти. Коллектив деҳқонлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллиги нишонланадиган йилда ҳам ҳосилдорликни гектар бошига камида 37 центнерга етказишга аҳд қилишган.

Б. МАДРАҲИМОВ.

● **МОСКВАДАГИ савдо ва техникавий алоқалар халқаро марказида бўлиб ўтган Ўзбекистон кунлари ниҳоясига етди. Суратда: Грециянинг «Космос» фирмаси бошқарувчиси И. К. Пикилидис экспозиция билан танишмоқда. Бу фирма катта миқдорда чинни буюмларни сотиб олди.**

Р. Ғофуров фотоси. (ТАСС — ЎзТАГ фотохроникаси).

ЎРНИ БЎШАГАН ДЕПУТАТЛАР ЎРНИГА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИГА САЙЛОВ ЎТКАЗИШ ОКРУГ САЙЛОВ КОМИССИЯЛАРИНИНГ АХБОРОТИ

1986 йил 14 декабрда ўрни бўшаган депутатлар ўрнига 5-Гастелло сайлов округи (Олмалиқ шаҳри), 65-мактаб сайлов округи (Бекобод шаҳри), 217-Қизил Октябрь сайлов округи (Ғалаба районi) ва 312-Калинин сайлов округи (Пискент райони) бўйича халқ депутатлари Тошкент область Советига сайловлар бўлиб ўтди.

Сайловлар «Ўзбекистон ССР халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайловлар ўтказиш тўғрисида»ги Ўзбекистон ССР Қонунининг 54-моддасига тўла мувофиқ ҳолда ўтди.

5-Гастелло сайлов округи бўйича рўйхатга олинган 1448 сайловчи овоз беришда юз фоиз қатнашди. Сайловчиларнинг 99,99 процентi депутатликка номзод учун овоз берди. 4-авторемонт заводи слесари Александр Юрьевич **Ершов** 5-Гастелло сайлов округидан халқ депутатлари область Советига депутат қилиб сайланди.

65-Мактаб сайлов округи бўйича рўйхатга олинган 3653 сайловчи овоз беришда юз фоиз қатнашиб, депутатликка номзод учун якдиллик билан овоз берди. Бекобод шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси Давронжон Зиётович **Қорнев** 65-Мактаб сайлов округидан халқ депутатлари область Советининг депутати қилиб сайланди.

217-Қизил Октябрь сайлов округи бўйича рўйхатга олинган 3220 сайловчи овоз беришда юз фоиз қатнашди ва депутатликка номзод учун якдиллик билан овоз берди. Ғалаба район Совети ижроия комитети раиси Виктор Афанасьевич **Коломейцев** 217-Қизил Октябрь сайлов округидан халқ депутатлари область Советининг депутати қилиб сайланди.

312-Калинин сайлов округидан рўйхатга олинган 1117 сайловчи овоз беришда юз фоиз қатнашиб, депутатликка номзод учун якдиллик билан овоз берди. Ўзбекистон ЛКСМ Тошкент область комитетининг биринчи секретари Ғайрат Ҳакимович **Усмонхўжаев** 312-Калинин сайлов округидан халқ депутатлари область Советининг депутати қилиб сайланди.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ТАЛАБЛАРИ АСОСИДА ИДЕОЛОГИЯ ИШЛАРИ САМАРАДОРЛИГИНИ ЯНАДА ОШИРИШ ЮЗАСИДАН ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ

(Боши 1-бетда).

Илғор тажрибани пропаганда қилиш ва ёйиш яна бир, ниҳоятда актуал масалага бевосита боғланиб кетади. Гап мураббийчилик ҳақида кетмоқда. Очиқ айтиш керак — бу яхши анъанада кўп нарсаларни унутиб қўйдик, унда ҳам ўша юзакичилик кучайиб бормоқда. Кўпчилик корхоналарда мураббийлар кенгашлари бор, бироқ кўпинча улар қоғоздагина қайд қилинган, холос. Албатта, қоғоз ҳамма нарсага чидайди. Лекин партия комитетлари, касаба союз ва комсомол ташкилотлари нечун лоқайд бўлишлари керак? Ахир гап ёш ўринбосарларни тарбиялаш тўғрисида кетмоқда-ку.

Охунова мактаби, Чудная, Орипов мактаби сингари ёш меҳнатчиларнинг гражданлик чиниқиши ва касб маҳорати университетлари ҳозир қаерда қолди. Реал новаторлар мактаби издошлари ва шогирдлари қаерда қолди? Биз бу масалалар билан жуда камдан-кам шуғулланамиз. Агар чуқурроқ ўйлаб кўрадиган бўлсак, бу КПСС XXVII съездида зарурлиги баралла айтилган якка тартибда олиб бориладиган, тарбиявий ишнинг ўзи-ку.

Юксак интизом ва ишлаб чиқаришда тартиб учун курашда партия ташкилотлари, идеология кадрларининг ҳужумкор, муросасиз позициясининг алоҳида муҳим аҳамияти ҳақида ҳам худди шундай гапларни айтиш керак. Афсуски, бу борада ҳам сезиларли ўзгаришлар рўй бергани йўқ.

Кўпгина меҳнат коллективларида узоқ вақтдан буён кадрлар қўнимсизлиги камаймаяпти, кўплаб иш вақти йўқотилмоқда, меҳнат интизоми бузилмоқда. Фақат ана шу сабаблар туфайли шу йилнинг биринчи ярмида 12 миллион сўмлик маҳсулот кам берилди. Барча йўқотишларнинг қарийб 40 проценти прогуллар туфайли бўлмоқда.

Ўртача ҳар куни мингга яқин киши ишламади. Ваҳоланки, бу «Тошкент» ёғочга ишлов бериш ишлаб чиқариш бирлашмаси, ёки Чирчиқ пойабзал фабрикаси сингари корхоналарни бутунлай ишдан тўхтатиб қўйиш демакдир.

Гап бу ерда фақат моддий, иқтисодий зарарлар ҳақида кетаётгани йўқ. Ишлаб чиқаришда етарлича интизом бўлмаса коллективдаги маънавий-ахлоқий муҳитга жиддий зиён етади.

Область партия комитети бюросидан тортиб турли даражадаги мажлисларда Бекобод цемент комбинатида интизом ва тартиб ёмонлиги бир неча бор танқид қилинди. Хўш, натижа нима бўлди? Шунча вақт ўтган бўлишига қарамай коллективда интизом ҳамон оқсамоқда. Биргина шу йилнинг ўзида бу ерда қарийб 700 прогул, кўплаб ишдан кеч қолишлар рўй берди, ичкиликбозлик тугатилмади. Ҳушёрхонага келтирилган кишилар сони камаймади. Ҳушёрхонага тушганлар орасида турар-жой коммунал бўлими бошлиғи Шерматов, коммунистлар, электрфильтрлар цехи бошлиғи А. Девлешев ва слесарлар бригадири Н. Долгополовлар ҳам бор эди. Бу қўл остида ишловчилар учун қанақанги тарбия намунаси бўлиши мумкин! Комбинат партия комитетининг секретари ўртоқ Ашрапов ва директор ўртоқ Фармоновга масъулиятсизликка барҳам бериш учун яна қанақанги қарор ва танқид керак? Эҳтимол бу масалага Бекобод шаҳар партия комитети, унинг биринчи секретари ўртоқ Рўзиев жавоб берар?

Жадаллаштириш марраларига чиқиш шароитларида бўшашувчанлик, анархистик ўзбошимчалик ва жамоат бойлигини талон-торож қилишнинг ҳар қандай кўринишлари билан асло келишиб бўлмайди.

Партия комитетлари ва ташкилотлари, агитация ва пропаганда воситалари бу ҳақда баралла гапиришлари, меҳнат коллективлари тўғрисидаги Қонуннинг бутун кучидан фойдаланиб, кишиларда ички уюшқоқлик ва интизомни ривожлантириш ва мустаҳкамлашлари керак.

Партия комитетлари, идеология ходимларида биринчи даражали вазифа бор. У ҳам бўлса бутун чоралар билан социал адолатни қарор топтириш, социализм асосий принципидан ҳар қандай чекинишларга кескин зарба беришга кўмаклашишдир. Шундай қилиш керакки, юлғичлар ва чайқовчилар, ялқовлар ва бракчилар, учарлар ва текинхўрлар эмас, балки ҳалол, ижодий меҳнат қилувчи, иш учун қайғурувчи кишилар бизнинг меҳнаткаш жамиятимизда яхши ишлайдиган ва яшайдиган бўлсинлар. Меҳнат қилиб топилган пул билан фахрланиш мумкин ва лозим. Лекин ҳар қандай меҳнатсиз даромадга нисбатан нафрат қўзғатилиши, у жамоатчиликнинг кенг танбеҳи ва жазосига учраши керак.

жамият соҳиби, деб аталиши мумкин. Бу ерда бошқача мезон йўқ ва бўлиши ҳам мумкин эмас.

Амалда идеологиянинг практика билан алоқасини мустаҳкамлашга эришиб, ҳаётнинг моддий ва маънавий соҳалари реал боғлиқлигидан келиб чиқиш зарур. Социал-иқтисодий ривожланишни идеологик таъминлаш билан бирга масаланинг иккинчи томонини ҳам яққол кўриш керак. Яъни, онгни ўзгартириш учун турмушни ҳам ўзгартириш керак. Ахлоқлилик осмондан тушмайди. Уни ҳаётимизнинг бутун муҳити, шу жумладан социал-иқтисодий муҳит шакллантиради.

Хўжасизлик ва талон-торож қилиш ҳоллари, маданиятнинг пастлиги ва меҳнатни ташкил этишнинг ёмонлиги — бу омилларнинг ҳаммаси экономикани издан чиқарибгина қолмай идеология ишини ҳам йўққа чиқаради, меҳнаткашларда ҳар қандай тарбиявий таъсирга эътиборсизликнинг келиб чиқишига сабабчи бўлади.

Айтайлик, область агросаноати системасида 105 минг киши ишламоқда. Уларнинг 56 проценти кам малакали қўл меҳнати билан банд. Бу ерда меҳнатни механизациялаш масаласини тубдан ҳал қилмай тармоқни интенсивлашга, кишиларнинг қизиқишини ошириш, ишчанлигини кучайтиришга эришиб бўладими?

Бироқ агросаноат раҳбарлари илмий кучлар, тадқиқотчилар ва қишлоқ хўжалик техникаси ишлаб чиқарувчилар билан бирга бу проблемани жойидан қўзғатишга сира шошилмаяптилар. Маҳаллий, мебель саноати аксарият корхоналари учун ҳам, бошқа тармоқларнинг кўпгина корхоналари учун ҳам ана шундай аҳвол характерлидир.

Социал соҳага эътибор етишмаслиги жиддий тарбиявий нуқсонларга олиб келмоқда. Маълумки, КПСС XXVII съездида кучли социал сиёсат ўтказиш лозимлиги таъкидланган эди.

Ана шу масала, деб таъкидлаганди ўртоқ М. С. Горбачев, жамиятдаги кўпгина масалаларни ҳал этишга олиб келади. Очиқ эътироф этиш керакки, бизнинг бу борадаги куч-ғайратларимиз ҳали замон талабларига жавоб бермайди. Уй-жой қурилишидаги тиғизлик секинлик билан пасаймоқда. Шу йилнинг тўққиз ойи якунларига кўра Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги ва «Главташкентстрой» пудрат ташкилотлари областда 40 минг квадрат метр уй-жойни қуриб бермадилар, болаларнинг мактабгача муассасалари ва медицина муассаларини ишга тушириш планлари барбод қилинди. Коммунал-маиший хизмат, транспорт хизматини ривожлантириш даражаси, халқ истеъмолини юқори сифатли товарлар билан таъминлаш аҳоли талабларидан жуда орқада қолмоқда.

Ишлаб чиқаришда ва турмушда ҳамма жойда ҳам антисанитарияга қарши етарли даражада кураш олиб борилаяпти, деб бўлмайди. Кўпгина соғлиқни сақлаш муассасаларида, айниқса қишлоқда медицина хизмати кўрсатиш савияси жуда ёмон аҳволда. Йилнинг биринчи ярмида қайд этилган сариқ касалликларининг маълум қисми медицина ходимларининг ўз бурчларига жинояткорона-с о в у қ қ о н лик билан муносабатда бўлганликлари натижасидир. Биргина пойтахтнинг ўзида кейинги уч йил ичида касаллик варақалари бўйича 60 миллион сўм тўланганлиги факти соғлиқни сақлаш соҳасидаги жиддий нуқсонларни кўрсатмайдими?

Областда ҳар бирида 500 дан ортиқ киши яшайдиган 300 тадан ортиқ аҳоли пунктида ҳалигача клублар йўқ, 180 та посёлкада эса кино кўрсатадиган жой йўқ. Социал масалалар ҳатто Тошкент шаҳрида ҳам ҳамон кескин бўлиб турипти. Фрунзе районидаги 11 та корхона ва ташкилотда жамоат фикрини танлаб ўрганиш шуни кўрсатдики, сўралган ҳар икки кишидан бири социал-маиший соҳанинг у ёки бу томонларидан қаноатланмаётган экан.

Бу масаланинг, айтиш мумкинки, умумий кўриниши. Конкрет мисолни келтириш ҳам мумкин. Янги Ангрен ГРЭСи (С. Ю. Юсупалиев, П. И. Блохин ўртоқлар) да социал-маданий, маиший объектлар, уй-жойлар қурилишида дастлабки учта энергоблок учун мўлжалланган капитал сарфлар лойиҳадаги ҳажмининг борйўғи 45 проценти ажратилган. Энергетиклар посёлкасида поликлиника, почта, саноат моллари магазини мослаштирилган биноларда жойлашган. Клуб йўқ. Профилакторий, универмаг, ҳаммом, пионер лагери, касалхона комплекси қурилиши қачон тугаши номаълум. 453 оила уй-жой олиш учун навбатда турибди, кўплаб мутахассислар навбат кута-

либ, ишдан бўшаб кетмоқдалар. Ўн иккинчи беш йилликнинг директив объектида ана шундай аҳвол юз бермоқда. Хўш, кучли социал сиёсат қаёқда қолди, унинг учун ким жавоб беради ўзи, социал тармоқнинг устун даражада ривожланишини ким таъминлайди?

Партия комитетлари бундай фактларга принципиал баҳо беришлари, етилган социал масалаларни қатъий ҳал этиш йўлларини таъминлашлари керак. Бу масалаларга халқ депутатлари Советлари янада кескин аралашишлари лозим. Тошкент область ва шаҳар Советлари ижроия комитетлари (П. Абдураҳмонов, Ш. Мирсаидов ўртоқлар), область маҳаллий органлари партия ва давлатнинг маълум ҳужжатлари асосида ҳозирги вақтда кенг ҳуқуқ ва ваколатларга эгадирлар. Лекин катта ҳуқуқлар топширилган иш учун масъулиятни кўп даражада оширади. Биз қатъий умид қиламизки, халқ депутатлари Советлари ниҳоят ишда туб қайта қуришни таъминлайдилар, кишиларнинг кундалик эҳтиёж ва талабларини қондириш билан боғлиқ ҳамма ишларни ўз зиммаларига оладилар.

Ҳаётнинг ўзгариши, социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштиришнинг масъул вазифалари ҳозирги вақтда идеология ишининг куч ва воситаларини талабчанлик билан, ижодий равишда қайта кўриб чиқишни тақозо қилмоқда.

Партия комитетлари ва ташкилотлари қайта қуришнинг дастлабки тажрибаси, ғоявий-тарбиявий фаолиятнинг янгича ёндашувлари билан бойиб, юқоридан қуйигача барча идеология бўғинлари марксча-ленинча дунёқараш йўналиши билан суғорилган бўлишига эришишлари керак.

Кишиларда юксак сиёсий маданиятни тарбиялаш, уларнинг КПСС Программаси, партия XXVII съезди ҳужжатлари бутун ғоявий-ижодий бойлигини ўзлаштиришларига ёрдамлашиб, шу асосда актив ҳаётий позицияни ишлаб чиқиш — бутун агитация ва пропаганда учун принципиал муҳим вазифадир.

Бу ерда сиёсий маориф системаси асосий ўринни эгаллайди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг III пленумида таъкидланганидек, кейинги икки йил давомида партия ўқувида Чирчиқ шаҳри, Коммунистик ва Тошкент районларидаги партия ташкилотлари базасида ўтказилаётган эксперимент ҳамда халқ хўжалигининг бир қатор тармоқлари экспериментал иқтисодий мактабларидаги ишлар машғулотларнинг назарий ва методик даражасини кўтариш, ўқувни коллективларнинг конкрет амалий фаолияти билан алоқасини мустаҳкамлаш имконини берди. Бу тингловчиларнинг ижтимоий-сиёсий ва меҳнат активлиги ўсишига ёрдам қилди.

Янги ўқув йилида КПСС Марказий Комитетининг қарорига мувофиқ бутун партиявий ва иқтисодий ўқув системаси худди шундай тарзда тузилди, уларда социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштиришнинг актуал проблемалари ўрганилмоқда. Область партия комитети сиёсий маориф уйи (ўртоқ З. М. Конопко), шаҳар ва район партия комитетлари ўқувнинг самарадорлигини ошириш учун эксперимент чоғида тўпланган тажрибадан тўла равишда фойдаланишлари керак. Худди шунингдек, Марказий Комитет пленумида айтилган ҳаққоний танқиддан жиддий хулосалар чиқариб олиб, кадрларда замонавий сиёсий ва иқтисодий фикрлашни юзага келтиришга тўсқинлик қилаётган жиддий нуқсонларни бартараф этиш лозим.

Ўтган ўқув йилида текширилган партия комитетларининг учдан бирида партия-хўжалик активининг ўқуви ёмон йўлга қўйилган эди, Олмалиқ шаҳар, Бўка ва Калинин район партия комитетларида ёш коммунистлар мактаби қониқарсиз ишлаган эди. Ҳали ҳам талайгина партия ташкилотларида сиёсий маориф механизми қуруқ айланмоқда. Ҳаётий масалаларни чуқур анализ қилиш ўрнига машғулотларда пропагандистнинг зерикарли сўзларигина эшитилмоқда. Бу ерда гап фақат партия ўқуви хусусида бораётгани йўқ. У сиёсий маорифдаги сезиларли нуқсонларнинг бир бўғини холос. Мактабда жамиятшуносликнинг қуруқ, саёз дарслари, олий ўқув юртларида марксизм-ленинизм таркибий қисмларининг юзаки ўтилиши, меҳнат коллективида партия ўқувидаги қироатхонлик оқибат даражада кишиларнинг сиёсий фикрлаш доирасини жуда торайтириб қўймоқда. Бу ҳол партиянинг мақсад ва вазифаларини, бу вазифаларни рўёбга чиқаришда кишининг роли ва ўрнини тушуниб етишга тўсқинлик қилмоқда, ижтимоий ва меҳнат пассивлиги-

Буни бизнинг айрим партия кадрларимиз кўрмаётганлиги ёки кўришни истамаётганлиги айниқса ташвишлантиради. Улар ҳисоботлардаги чиройли рақамларга маҳлиё бўлиб, хотиржамликка берилмоқдалар.

Область партия комитетига келган каттакон справкадан айрим парчаларни келтириб ўтиш мумкин. «Коммунистлар ва партиясизлар ўқувига раҳбарлик перспектив план асосида амалга оширилмоқда... Коммунистлар ва меҳнаткашларнинг асосий эътибори партия съезди материалларини ўрганишга қаратилди... Ҳар ойда партия-хўжалик активи мактаби ишлаб турди... Лекция пропагандасини яхшилашга катта эътибор берилмоқда... Ишлаётган ҳамма кишилар мусобақа билан қамраб олинган, мусобақа экранлари, ғолиблар тахтаси ўз вақтида жиҳозланиб турибди...» Бу справка остига Бўстонлиқ район партия комитетининг секретари Л. Ряснова имзо қўйган. Жуда умид бағишловчи сўзлар. Шундай эмасми?

Амалда иш қандайлигини кўрайлик. «Ленинград» колхозини мисолга олайлик. Бу ерда ўтказилган таҳлил партия ишидаги жиддий нуқсонларни аниқлаб берди: партия комитетининг планлари, қабул қилинадиган қарорлар узундан-узоқ ва умумийдир, ташкилотчилик, идеологик ҳамда хўжалик фаолияти бирлигини таъминламайди, кўпинча бажарилмай қолади. Партия ва иқтисодий ўқув, сиёсий ахборотлар ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Ана шундай бўлгандан сўнг сут-товар фермасининг мудири, коммунист ўртоқ Э. Тасибоев КПСС XXVII съезди қандай масалаларни муҳокама қилганлиги ҳақида ниҳоятда юзаки тасаввурга эгалиги, ўзи ҳам, қўл остидаги кишилар ҳам Рейкьявикдаги олий даражадаги учрашувдан бехабарликларига ажабланмаса ҳам бўлади. Бунинг устига улар жуда ҳам бандмиз, шунинг учун газеталар ўқишга, телевидение кўрсатувларини кўришга вақтимиз йўқ, деб баҳона қиладилр. Хўш, улар нима билан бунчалик банд экан? Эҳтимол, фан-техника тараққиёти ютуқларини жорий этиш билан шуғулланаётгандирлар? Қўл меҳнати ҳиссаси юқори бўлиб турган бир пайтда бу ерда сигирларни соғиш учун қурилган «Тандем» системаси ишлатилмай турипти. Эҳтимол, социалистик мусобақани актив равишда ривожлантириш билан банддирлар? Лекин мусобақа экрани апрель ойидан буён тўлдирилмаган, ғолибларнинг фамилиялари эса, чамаси улар доимий бўлса керак, бўёқ билан қуюқ қилиб ёзиб қўйилган.

Буларнинг ҳаммаси район партия комитетининг жимжимадор справкасидаги сўзларга асло тўғри келмайди. Оғизда қайта қуриш ҳақида гапиравершига барҳам бериш пайти келмаганмикин? Бу сўз шунчаки рапортлар ва чиройли маълумотномалар учун бўлмаслиги керак. У ишчанлик, талабчанликни хуш кўради. Қайта қуришни фақат бир нарса — конкрет иш билангина мустаҳкамлаш мумкин. Барча шаҳар ва район партия комитетлари, область партия комитетининг ўртоқ К. Р. Расулов бошлиқ пропаганда ва агитация бўлими ҳам бу ҳақда жиддийроқ ўйлаб кўришлари керак. Улар ҳамон таъсирчан контроль қилиш ва жойларда ёрдам кўрсатиш ўрнига телефонда гаплашиш, маълумот тўплаш орқали раҳбарлик қилишдан қутулолмаяптилар.

Партия ташкилотлари, идеология кадрлари лекция пропагандаси, оғзаки ва кўргазмали агитациянинг қўйилишига бир мунча ўз-ўзини танқидий, жиддий ва пухта ёндашишлари керак.

«Билим» жамияти область ташкилоти раҳбарлари (раис ўринбосари ўртоқ Ш. Тўлаганов) лекцияларнинг структураси ва мавзусига оид сифат ўзгаришлари, лекторлар маҳоратининг ошганлиги ҳақида завқ билан гапирадилар-у, бироқ камчиликлар ҳақида сўз очилганда шаштлари пасайиб қолади. Ахир биз «Билим» жамияти Калинин район ташкилоти ишида «камчиликлар бор» десаг-у, ҳар бир нарсани ўз номи билан аташ ўрнига бу ерда ишнинг бутунлай барбод этилганлигини айтмаганимиз билан аҳвол ўзгариб қолармиди?!

Бу йил район ташкилотида на бирорта пленум, на президиумнинг бирорта мажлиси ўтказилди. КПСС XXVII съезди материалларини пропаганда қилиш юзасидан амалий иш олиб борилаётгани йўқ, илмий методик секциялар ишламаяпти. Йил бошидан бери район ташкилотида масъул секретарь учинчи марта ўзгармоқда. Лекин район партия комитети бу бемаънигарчиликларни кўрмаётганликка олмоқда.

Ўйлаймизки, область партия комитетининг пропаган-

учун бундай аҳволга ҳам, Калинин район партия комитети, унинг секретарлари Ю. А. Хайдуров ва З. Ҳакимова ўртоқларнинг лоқайдлигига ҳам тегишли баҳо берадиган пайт келди.

Ягона сиёсий кунларни олиб кўрайлик. Раҳбарларнинг омма билан бу ажойиб мулоқот формасини одамлар катта қизиқиш билан кутиб олдилар. Аммо бу масалада ҳам бизни расмиятчилик йўлига тортмоқдалар. Баъзи сиёсий докладчилар турли баҳоналарни рўкач қилиб, меҳнат коллективларида сўзга чиқишдан бўйин товласалар, бошқалари қўйилган масалаларни ҳал этишни чўзадилар, яна бошқалари эса қоғозга тикилиб сўзлашга шу даража кўникиб қолганлар-ки, янги мавзуга оид тавсияларнинг матбуотда эълон қилиниши бироз кечикса, область партия комитетига зарда билан телефон қиладилар. Меҳнаткашлар раҳбар кадрларимиз газета ибораларини йиғиштириб қўйиб, биз билан қачон дилдан, оддий тилда суҳбатлашадиган бўладилар, деб ҳақли равишда ажабланмоқдалар.

Кўргазмали агитация учун кўп куч-ғайрат ва моддий маблағлар сарф бўлмоқда. Аммо афсуски, кўп ҳолларда улар беҳуда кетяпти. Кўпинча кўргазмали агитациянинг усти ялтироқ бўлишига интилиб, асосий нарса — сафарбарликка ундовчи жўшқин даъватни юксак ғоявий-бадиий даражада мувофиқлаштириш унутиб қўйилмоқда. Шунинг оқибатида дабдабали паннолар, таъсирсиз шиорлар, маъносиз плакатлар юзага келмоқда. Кўпгина цехлардаги, ферма ва дала шийпонларидаги кўргазмали агитация меҳнат коллективи олдида турган вазифаларга алоқаси йўқ, мужмал ва маъносиз бўлади. Кўргазмали-сиёсий жиҳозлаш элементларининг мазмуни ва уларнинг ўрни баъзан аҳолининг социал структураси ва маҳаллий архитектура қиёфасига мутлақо мос бўлиб тушмайди. Бир хиллик ва қайтариқлар ҳамон кўп учраяпти.

Шаҳар ва қишлоқларимиздаги ҳар бир катта кўчадан ўтганда, цехлар, корхоналарда бўлганда, албатта, бугунги куннинг асосий шиорига кўзимиз тушади. Бу «КПСС XXVII съезди қарорлари — ҳаётга!» шиоридир. Лекин у бизнинг амалий ишларимиз билан мустаҳкамланиши, конкрет плакат ва шиорлар билан тўлдирилиши керак.

Ўртоқлар, революцион жараённи бошдан кечирмоқдамиз. Революцион жараён бораётган экан, пропаганда, бизнинг шиор ва плакатларимиз шунга муносиб бўлиши, ҳар бир киши қалбига етиб бориши керак. Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларини эсланг. В. Маяковскийнинг с ў з л а р и, РОСТА ойнаси қанчалик таъсирли эди. Улуғ Ватан уруши даври, урушдан кейинги даврларда ҳар бир сўз, ҳар бир плакат барча меҳнаткашларга етиб бориб, унинг ўрни қаерда бўлишини кўрсатиб турарди. Ҳозирча бундай шиорлар йўқ. Бизнинг пропагандистларимиз ҳали астойдил киришиб кетмаганлар.

Ҳозирги шароитларда оммавий ахборот воситаларининг роли сезиларли даражада ўсиб бормоқда. Ишлаб чиқаришни интенсивлаш, инсон омилини активлаштириш, кадрлар психологияси ва партия ташкилотлари иш услубини тубдан қайта қуриш йўлларини таҳлил этиш оммавий ахборот воситалари учун етакчи мавзу бўлмоғи керак. Ҳамма редакциялар ҳам буни тушуниб олдиларми? Ҳозир ҳамма матбуот органлари, радио ва телевидениега хос бўлиб турган беқарорлик шуни кўрсатмоқдаки, ҳали ҳамма редакцияларда бу нарса тўла англаб олинмаган. Область телевидениесида қайта қуриш ҳеч изга тушолмаяпти. Эскидан давом этиб келаётган юзаки, зерикарли, бир хил эшиттиришлар тугатилмаяпти.

«Тошкент ҳақиқати» (ўртоқ Н. Насимов) ва «Ташкентская правда» (ўртоқ Н. Ковалёв) область газеталарига ҳам анчагина эътирозлар билдириш мумкин. Улар ўрнашиб қолган эскича иш услубидан тезроқ чиқиб олишда журъатсизлик қилмоқдалар, партия съезди белгилаб берган кўпгина муҳим мавзуларга дадил қўл урмаяптилар. Кишиларнинг кўп қиррали ҳаётларига оид материаллар жуда кам эълон қилинади. Баъзан публицистик жўшқинлик, социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштириш масаласини ёритишда кенг ижодий фикрлаш етишмайди. Меҳнат ғалабалари тўғрисидаги хабарлар, корреспонденциялар кўп. Исм-фамилиялар, ҳар хил рақамлар қалаштириб ташланади-ю, илғорларнинг бундай самарали ишлашларига аслида қайси омиллар ёрдам бераётганлиги шарҳланмайди. Матбуот актив яратувчилик қуроли сифатида майдонга

унутиб қўйилади. Нима учун бизнинг область газеталаримиз бригада пудратини жорий этиш хусусида танқидий мақолалар эълон қилиш билан бирга ўз саҳифаларида «Бригада хўжалик ҳисоби мактаби» деган рубрика очишлари мумкин эмас? Ваҳоланки, бундай мактаб областда жуда ёмон ишламоқда. Саноатда, қурилишда, қишлоқ хўжалигида биз бригада пудратини жорий этиш, бригада хўжалик ҳисоби бўйича Иттифоқ кўрсаткичларидан анча орқадамиз. Бинобарин, ёритса арзийдиган материаллар кўп. Энг яхши тажриба ҳам, муаммо ҳам, амалий маслаҳатлар ҳам ана шу рубрика остида ўз аксини топарди ва у сўзсиз, наф келтирган бўларди.

Маҳаллий матбуот иши жуда сустлик билан қайта қурилмоқда. Калинин районининг «Ленинчи», Бўстонлиқ районининг «Коммунизм учун» ва бошқа қатор район газеталари саҳифаларида мақтовлар, озгина ютуқни бўрттириб кўрсатиш кўзга ташланади. Кўпгина материаллар силлиққина қилиб, таъсирсиз эълон қилинади. Яқинда Бекобод район «Коммунист» газетаси редакцияси партия йиғилишида иштирок этиб, бу ижодий коллективдаги сусткашлик ва лоқайдликни кўриб ҳайратландик. Бир неча марта, ҳатто область партия конференциясида танқид қилинганлигига қарамай, Оққўрғон район «Мўл ҳосил учун» ва Бўка район «Пахтакорлар овози» газеталари фаолиятида ҳеч қандай сезиларли ижодий ўсиш юз бергани йўқ. Аҳвол шундай бўлишига қарамай, область партия комитетининг пропаганда ва агитация бўлими ҳамда тегишли район партия комитетларининг бунга узоқ вақтдан бери чидаб келаётганлигидан ажабланасан, киши.

Оммавий ахборот воситаларининг таъсирчанлиги масаласи хусусида алоҳида тўхталиш ўринлидир. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг III пленумида ҳаққоний таъкидланганидек, бу соҳада сукут сақлаш, жиззакилик ва танқидни бўғиш ҳоллари ҳали учраб турибди. Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети, Олмалиқ шаҳар ва Киров район партия комитетлари ва бошқа бир қатор партия ва совет органлари матбуотнинг танқидий чиқишларига ойлаб эътибор бермайдилар.

«Ташкентская правда» газетасида «Ким сукут сақлаш билан чекланяпти?» мақоласи эълон қилиниб, область партия комитетининг матбуот сектори бу ишга аралашганидан сўнг ҳам улар пинакларини бузмаяптилар. Область партия комитетининг бюроси бу масалани жиддийроқ текшириб кўришни мўлжалламоқда.

Шаҳар ва район партия комитетлари ўз матбуот органлари чиқишларини ҳар доим ҳам қўллаб-қувватлайвермайдилар. Шу йил май ойида Паркент район «Паркент тонги» газетаси журналистлари «Навбаҳор» совхози раҳбарларининг ҳамон эски усулда ишлашда давом этаётганликларини танқид қилишган эди. Кейинчалик газетанинг фотомухбири шу хўжаликка борганида совхоз директори ўртоқ Д. Тўлаев унга ҳеч қандай расм олишига рухсат бермай, деярли ҳайдаб юборди. Хўш, район партия комитети, ўртоқ И. Салимов бу масалага қандай муносабатда бўлди? Амалда ҳеч қандай? Ҳатто газета редактори район партия комитети пленуми минбаридан туриб бу ташвишли воқеа хусусида сўзлаб берганидан сўнг ҳам жаҳли чиққан совхоз раҳбарига нисбатан ҳеч қандай чора кўрилмади. Шундай экан, совхознинг орадан ярим йил ўтганидан сўнг редакцияга қуруқ жавоб йўллаганидан ажабланишнинг ҳожати борми?

Матбуотга бундай муносабатда бўлишга бугунги кунда йўл қўйиб бўлмайди. Партия комитетлари оммавий ахборот воситаларига ҳар томонлама ёрдам беришлари ва қўллаб-қувватлашлари, ишнинг кўзини билган ҳолда, майда ишларга ҳам аралашавермасдан раҳбарлик қилишлари лозим. Ана шунда партиянинг бу жанговар қуроли имкониятларидан коммунистик бунёдкорлик мақсадларида тўла фойдаланиш мумкин бўлади.

Ғоявий-тарбиявий ишларнинг муваффақияти унга комплекс ёндашувда, инсон омилига таъсир ўтказувчи ҳамма форма ва йўналишларнинг ягона бирлиги ва ўзаро мутаносиблигидадир. Ана шундагина гармоник ривожланган, ижтимоий актив шахснинг аҳлоқий пойдевори мустаҳкам бўлади. Бу пойдевор эса ёшликдан қўйилмоғи лозим. Оила, болалар боғчаси, мактаб — инсоннинг вояга етишидаги бу бошланғич пиллапоялар партия ташкилотларининг доимо диққат марказларида бўлмоғи керак.

Мактаб ислоҳоти уч йил-

коллективлари эътиборини мактабга жалб этишга эришилганлиги, ўтган даврнинг асосий якуни бўлди. Бу муҳимдир. Ўқув-моддий базаси мустаҳкамланди. Кейинги икки йил ичида 45 мингдан ортиқ ўқувчи ўринли мактаб қурилди. Ўқувчиларнинг ишлаб чиқаришдаги меҳнатини уюштиришда маълум силжишга эришилди. Бироқ областда мактабни ислоҳ қилишнинг суръат ва кўлами бизни қаноатлантира олмайди. Кўпгина маориф ва ҳунар-техника таълими ходимларида фикрлаш инерцияси шу қадар кучлики, реформага ҳалақит берибгина қолмай, балки уни орқага ҳам тортмоқда. Программалар, дарсликлар, қандайдир инструкция ва кўрсатмаларнинг йўқлигини рўкач қилишади. Шу ўринда ўқув ва тарбия жараёнлари мазмунида ўзгаришлар рўй бердими, ўқувчиларнинг билим даражаси ошдими, деб берган саволингиз жавобсиз қолади. Зотан ўзгариш бўлмагандан кейин қандай жавоб бўлиши мумкин ахир.

Расмиятчилик , процентга маҳлиё бўлиш каби иллатлар таг-томири билан йўқотилмаяпти. Битирувчи синфларда ўтказилган имтиҳон натижалари ҳам шундан далолат бериб турибди. Медалга номзод бўлган 726 ўқувчининг билимини мактаб ўқитувчилари ва район комиссияси аъзолари «аъло» баҳолаган эдилар. Область комиссияси эса уларнинг учдан бирининг баҳосини пасайтирди. Олий ўқув юртига кириш имтиҳонлари таҳлили ҳам буни таъкидлаяпти. Фақат Ангрен педагогика институтининг ўзида 16 нафар медалчининг учдан иккисининг мактабда олган баҳоси тасдиқланмади. Тарбиянинг кўпгина муҳим томонлари унутиб қўйилмоқда. Рус тилини ўрганишдаги жиддий нуқсонлар хусусида яна гапиришга тўғри келади. Ахир рус тили миллатлараро алоқанинг шунчаки муҳим воситаси бўлибгина қолмай, балки у шахснинг шаклланиши ва маънавий бойишида катта мадад ҳам беради.

Бу ҳақда яқинда «Известия» газетаси ҳарбий комиссариат чақирув пунктидан мухбири ёзган мақолани эълон қилди. Мақолада жуда жиддий, ҳаққоний танқидлар айтилган. Маҳаллий кадрлар рус тилини билмаслиги туфайли ҳарбий хизматда қийналиб қолмоқдалар. Яқинда мен Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти ректори ўртоқ Абдураҳмонов билан суҳбатлашдим. Институтларда ўқитиш жараёнида бир қатор нуқсонларга йўл қўйилмоқда, биз кўплаб педагоглар тайёрлаяпмиз-у, лекин сифат яхши бўлмаяпти. Ўзбек ва рус мактабларида рус тилидан дарс берадиган ўқитувчилар тайёрлаш ишларини жиддий такомиллаштириш керак. Олий ўқув юртини тугатгандан сўнг мактабда ишлаётган рус тили ўқитувчиларига диктант ёздирилганда уларнинг кўплари икки баҳо олганлар. Улар маҳаллий аҳолини рус тилига қандай қилиб ўргатишлари мумкин. Бу хилдаги нуқсонларни йўқотиш устида область партия комитетининг фан ва ўқув юртлари бўлими ва педагогика олий ўқув юртларимиз, шунингдек республика маориф министрлиги ҳамда олий ва ўрта таълим министрлиги ҳам жиддий ўйлаб кўришлари керак.

Мактаб ўқувчиларининг меҳнат таълими ва тарбияси доимо қандайдир тўсиқларга дуч келади. Тошкент, Ангрен, Олмалиқ шаҳарларидаги бир қатор мактабларда яхшигина ишлаб чиқариш базаси яратилган. Ўқувчилар керакли маҳсулотни ишлаб чиқармоқдалар. Уларнинг меҳнатларини рағбатлантиришса бўларди. Бироқ айрим база корхоналари ва молия органларнинг раҳбарлари бу борада оёқ тираб турибдилар. Наҳотки, ислоҳот уларга тааллуқли бўлмаса?! Ўқувчилар эса мактаб эҳтиёжлари ва турли тадбирлар учун ҳамон ота-оналаридан пул олмоқдалар.

Оталиқ алоқаларини йўлга қўйиш тўғри эканлигини ҳаёт кўрсатди. Бу алоқаларни бир текис олиб бориш керак. Бу ўринда шаҳар ёки район чегараси тўсиқ бўлиб қолмаслиги лозим. Бўка, Бўстонлиқ, Оққўрғон районларидаги кам қувватли хўжаликларнинг мактаб ва ҳунар-техника билим юртларига оталиқ қилишидан қандай фойда бўларди? Колхозлар ўзининг харажатларини қоплаёлмаяпти. Миллионлаб сўм қарзга ботмоқда, улар мактабларга яна қандай қилиб оталиқ ёрдами кўрсатиши мумкин. Улардан эса оталиқ ёрдами кўрсатасан, деб талаб қилишади. Бундай ёрдам ҳисобот учунгина бўлиши мумкин. Район Совети ижроия комитетлари, шаҳар ва район партия комитетлари юз берган аҳволга талабчанлик билан баҳо беришлари, айрим районларга йирик корхоналар, ҳатто бу ерда партия ҳисобида турмайдиганлари

Тошкент область ва шаҳар халқ маорифи бўлимлари, уларнинг мудирлари М. Қурбонов ва Қосимов ўртоқлар ўқувчиларнинг меҳнат таълими ва тарбияси, касбга йўналтириш ишларини тўғри ташкил этишга муносабатларини тубдан ўзгартиришлари лозим.

Халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетлари кадрларга бўлган эҳтиёжни ҳам, керакли касбларни ҳам ҳисобга олган ҳолда бу ишни бошқаришлари лозим. Ҳозирча улар четда турибдилар. Ўқув ишлаб чиқариш комбинатлари механизаторлар, қурувчилар, чорвадорлар етишмай турган бир пайтда машинисткалар, тикувчи-мотористлар тайёрлашни давом эттирмоқда.

Ҳунар-техника билим юртларида ҳам аҳвол шундай. Масалан, область колхоз ва совхозлари ўн биринчи беш йиллик давомида мингга яқин механизатор ва бошқа қишлоқ хўжалик бўйича касб эгаларини мўлжалдагидан кам олдилар. Шу билан бир вақтда Бекобод районидаги 2 та ҳунар-техника билим юрти ва 5 та ўқув ишлаб чиқариш комбинати ҳар йили минг нафардан тракторчи, 500 нафар тикувчи-моторист тайёрламоқда. Район хўжаликлари эса уларнинг фақат ярмини ишга қабул қилишлари мумкин. Чиноз ва Пискент районларида ҳам шундай. Кадрларни тўғри тақсимлаш, меҳнат резервларидан оқилона фойдаланиш масаласи билан амалда шуғулланиш лозим.

Ҳунар-техника таълими системасида кадрлар тайёрлашни яхшилаш талаб этилади. Бу ерда базанинг йўқлигигина баҳона эмас. Бундай сабаблар жуда кўп.

Кўпгина билим юртларининг аҳволи шундай ночорки, уларга ёшларни ҳар қанча даъват қилсанг ҳам бормайди. Областдаги ҳар учта ҳунар-техника билим юртидан биттасидаги аҳвол машғулот ўтказиш учун қониқарсиздир, ҳар икки билим юртидан биттасида спорт зали йўқ. Ғалаба районидаги «Огонёк» совхози раҳбарлари, Бўка районидаги «Кўкорол» совхози директори ўртоқ Р. Саидов, Чиноз районидаги Киров номли колхоз раиси ўртоқ Ҳ. Акрамовлар ўзларига тегишли билим юртларига ўгай кўз билан қарамоқдалар. Эҳтимол улар ўзлари учун бошқа кимлардир кадр тайёрлаб беришини кутаётгандирлар.

Ўртоқ О. Мусаев бошлиқ область ҳунар-техника таълими бошқармаси бу масалаларни комплекс ҳолда яхши ҳал этмаяпти. Область партия комитетининг фан ва ўқув юртлари бўлими, партия комитетлари ва ташкилотлари, Совет ва комсомол органлари маориф ва ҳунар-техника таълимига нисбатан янада активроқ ва изчилроқ позицияда бўлишлари керак. Узлуксиз таълимнинг бутун системасини шакллантириш (олий мактаб ҳам шунга киради) ҳамманинг доимий эътиборида бўлмоғи керак. Чунки гап эртанги куни инсон омили ҳақида бормоқда.

Бу борада ёшлар билан олиб бориладиган бутун ғоявий-тарбиявий иш танқидий таҳлил ва жиддий такомиллашувни талаб этади. Бу ўринда комплекс ёндошув, ўсиб келаётган авлоднинг талаб- истакларини ҳар томонлама ўрганиш етишмаяпти, пала-партишлик мавжуд. Комсомол ўзининг ёшлар етакчиси ролини яхши бажармаяпти.

Область комсомол ташкилотлари фаолиятларида ёшлар билан конкрет, аввалдан уйлаб олиб бориладиган идеология ишлари ўрнини ортиқча ҳашаматли, дабдабали, кўнгил очиш тадбирлари эгаллаб бормоқда. Тарбиянинг йигит-қизларни ижтимоий фойдали фаолиятга кенг кўламда актив жалб этиш билан мустаҳкамланмайдиган қуруқ оғзаки формаси шунга олиб келадики, ёшларнинг маълум қисми ахлоқ ва меҳнат интизоми нормаларини бузмоқдалар. Мулоҳаза юритишда сиёсий ғўрликка йўл қўймоқдалар. Комсомол ташкилотлари ғоявий, ахлоқий муносабатларда ижтимоий-сиёсий практика ва студент қурилиш отрядлари, юқори синф ўқувчиларининг меҳнат ва дам олиш лагерлари, ишлаб чиқаришдаги комсомол-ёшлар бригадалари каби тарбия формаларидан ҳам янада тўлароқ фойдаланишлари керак.

Айрим партия, совет ва хўжалик органлари ёшларнинг талаб эҳтиёжларига етарли эътибор бермаяптилар. Ғалаба районидаги Свердлов номли колхозда область кооператорлари томонидан қурилган ресторан биносидан уч йилдан бери фойдаланилмаяпти. Район комсомол комитети ходимлари шу ресторан базасида ёшлар кафесини ташкил этиш масаласи билан область матлубот жамияти правлениеси ва район партия комитетига бир неча марта мурожаат

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ТАЛАБЛАРИ АСОСИДА ИДЕОЛОГИЯ ИШЛАРИ САМАРАДОРЛИГИНИ ЯНАДА ОШИРИШ ЮЗАСИДАН ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ

(Боши 1- ва 2-бетларда).

қилдилар. Масъул ўртоқлар эса бу масалада ҳамон ўйлаб ўйларига етолмаяптилар. Бугун биз ёшлар ташаббусини бўғаётганларга, ўсмирлар тарбиясига мутлақо эътибор бермаётганларга шуни эслатиб қўймоқчимизки, бу КПСС Марказий Комитетининг комсомол тўғрисидаги қарорини очиқдан-очиқ бажармасликдир, ва биз бунинг учун қатъий талаб қиламиз.

Оилалар билан, аҳоли турар-жойларида иш олиб бориш бизнинг ғоявий-тарбиявий фаолиятимиздаги ўз ҳолига ташлаб қўйилган участкалардан биридир. Область партия конференцияси минбаридан туриб бу ҳақда гапирилган эди, бироқ амалда деярли ўзгариш бўлмади.

Область партия комитети аъзолари, идеология ходимларининг пленум олдидан идеология ишлари марказини меҳнат коллективларига кўчириб ва умуман бу ишни тўғри қилиб, бизнинг турар-жойларда, микрорайон ва маҳаллаларда тарбиявий ишларни ҳеч қандай асоссиз бўшаштириб юборганлигимиз тўғрисидаги ташвишли эътирозлари ўринлидир.

Холбуки, худди мана шу оилавий, турмуш муҳити бирмунча қолоқ, ўзгаришларга жиддий қаршилик кўрсатади, патриархал турмуш қолдиқларини ҳамда нотўғри ижтимоий-ахлоқий кўникмаларни мустаҳкам сақлаб қоладиган муҳитдир. Биз буларнинг ҳаммасини кўрмаяпмизми? Кўраяпмиз, аммо конкрет амалий чоралар кўрмаяпмиз.

Район партия комитетлари ва ижроия комитетлари, маҳалла ва уй комитетлари, комсомол, жамоатчилик кенгашлари — бундай ташкилотлар жуда кўп. Лекин амалий иш, кучларни бирлаштириш йўқ, одамлар ичига кириб бормаймиз. Шахсий намуна ҳам етишмайди, кўпгина партия ва идеология кадрлари меҳнат фаолияти давомида коммунистик ахлоққа ёт нарсаларга қарши курашда ўта активлик кўрсатадилар. Бироқ гап оила уй масаласига кўчганида уларнинг активлиги тасодифан йўқолади. Гўёки, қўшнилардан бирининг ҳалол пулга яшамаётганини, бошқасининг эса мунтазам ичкиликбозлик қилиб, жанжал кўтариб келаётганини кўрмаётгандек. Бундай лоқайдлик ўта хавфлидир. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг III пленумида тилга олинганидек, шахснинг меҳнат коллективидан ташқарида ҳақиқий қиёфаси росмана намоён бўлишининг сабабларидан бири шу эмасми?

Аёлларга феодал бойларча муносабат, болаларнинг ночор қисмати, бузилган оилалар ана шунинг оқибатидир. Ҳар хил қонунбузарлик ва жиноятларнинг камаймаётганлигига сабаб ҳам шу. Бунда маъмурий ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари, шунингдек область партия комитетининг бўлими (ўртоқ В. Яковлев) ҳам яхши ишламаётганлиги аниқ. Гиёҳвандлик жиддий муаммога айланмоқда. Узоқ вақтдан бери сукут сақлаб, ҳақиқатан кўз юмиб келдик. Чиноз, Оҳангарон, Оққўрғон, Бўка ва Калинин районларидаги айрим хўжаликларда гражданларнинг томорқа ерларида таркибида норкотик элементлар бўлган ўсимликларни экиш оммавий тус олган.

Шунингдек, бизнинг ичкиликбозлик ва алкоголизмга қарши курашда эришаётган ютуқларимизга ҳам ортиқча баҳо бериш керак эмас. Бу социал иллат жуда яшовчан. Афтидан ичкиликбозлик очиқ курашга дош беролмай чекинди, бироқ таслим бўлгани йўқ, яшириниб олди. Энди у кўпроқ оила шароитида юз бераяпти, деган фикрни билдираётган ўртоқларнинг гапига ишониш керак бўлади. Бу эса социал-маиший соҳага бўлган эътиборни янада кучайтиришга даъват этади.

Бўш вақтларда кишилар нима билан шуғулланмоқдалар? Дам олиш кунлари, кечқурун улар нима қилмоқдалар. Партия комитетлари, шахсан шаҳар ва район партия комитетларининг биринчи секретарлари бу масала билан меҳнат коллективларининг планини бажаришлари билан қандай шуғулланаётган бўлсалар шу даражада шуғулланишлари керак.

Турар-жойларда олиб борилаётган ишларда тарбия масаласига «ялпи» ёндошишга йўл қўйиб бўлмайди. Чунки одат тусига кириб қолган бундай усулда кишилар бўрттириб кўрсатиладиган «қамраб олиш» рақамлари остида кўмилиб кетадилар. Агар ҳисоботларга ишонадиган бўлсак, масалан Киров районида ҳар беш ўсмирнинг бири клуб ёки маданият уйларига, ҳар икки ўсмирнинг бири дискотекага боради, деярли ҳамма физкультура ва спорт билан шуғулланади. Агар районда шу йилнинг ўзида балоғатга етмаган ёшлар ўртасидаги жиноят ўсган бўлса, қоғоздаги яхши қилиб кўрсатилган маълумот кимга керак? Балки Киров район партия комитетининг секретарлари Ш. Маҳмудова ва Х. Жумаев ўртоқлар бу саволни ечиб беришар?

Маданий ва спорт соҳасидаги катта имкониятлардан кишиларни, айниқса ёшларни тарбиялашда, ахлоқ нормаларидан турли чекинишларни бартараф этишда яхши фойдаланилмаётганлиги учун Тошкент шаҳар партия комитети (ўртоқ А. Гончарова) ва шаҳар Совети ижроия комитетига умуман жиддий эътирозлар билдиришга ҳақлимиз. Бир пайтлар турар-жойларда «саломатлик шаҳарчалари» деб номланган оддий спорт иншоотлари қурилиши қандай кенг қулоч ёйганлигини эслаб кўрайлик. Бу иншоотлар худди момақалдироқдан сўнгги қўзиқориндек кўпайган эди. Ҳозирчи? Тўлқин қайтди, ғайрат сўнди, кўпгина майдончалар ташландиқ бўлиб қолди, ёшлар уларга қайрилиб ҳам қарамаяптилар. Ёки бошқа масалани олиб кўрайлик. Шаҳарда бўм-бўш подвал бинолари жуда кўп. Уларни жиҳозлаб, турар-жойлар бўйича секциялар, турли тўгараклар ишини ўтказишда фойдаланишга нималар халақит беряпти? Балки маблағ етишмаётгандир? Ҳеч ҳамда. Шаҳар уй-жой бошқармаси бор маблағнинг ҳам учдан биридан фойдаланяпти. Фақат бир нарса — партия ва совет органлари, маданият ва спорт муассасалари томонидан бу масалага манфаатдорларча муносабат, ишни турғун нуқтадан силжитиш борасида чинакам иштиёқ етишмаяпти.

Областдаги кўпгина шаҳар ва районларда КПСС Марказий Комитетнинг «Клуб муассасалари ва спорт иншоотларидан фойдаланишни яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қарорини амалга оширишда жиддий камчиликларга йўл қўйилмоқда. Ҳар бешта клуб муассасасидан бири ремонтталаб, уларнинг учдан икки қисми иситилмайди. Моддий базанинг аҳволи шундай бўлиб турган бир пайтда Ангрен ва Янгийўл шаҳарлари, Ғалаба ва Пискент районлари маданият уйлари маъмурий-хўжалик эҳтиёжларига банд қилиб қўйилган. Бўка (ўртоқ Пирнафасов), Тошкент (ўртоқ А. Тўрахонов), Орджоникидзе (ўртоқ Г. Мирзаимова) районларида маданий-спорт комплекслари ҳалигача фақат қоғоздагина бор, холос. Калинин районидаги Куйбишев номли колхоз, Свердлов номли ва «Иваново» совхозлари, Чиноз районидаги Жамбул номли совхоз ва бошқа бир қатор хўжаликларнинг клубларида маданий-оммавий ишлар йиғиштириб қўйилиб, фақат кино фильмлар намойиш қилиняпти. Пулли қизиқувчилар клуби, ўзини оқлайдиган «Соғломлаштириш группалари», аҳолини бадиий ҳаваскорлик билан қамраб олиш тармоқлари жуда суст ривожланмоқда.

Область маданият бошқармаси (ўртоқ В. Емцов) ва область спорт комитети (ўртоқ А. Ҳафизов) бу соҳадаги имкониятлардан тўла фойдаланмаяптилар.

Шундай экан, ғоявий-тарбиявий соҳадаги ишларда бизга ёт нарсалар оралаб қолаётганлигидан ажабланмаса ҳам бўлади. Аҳолининг кўпгина қисми ҳамон дин, айниқса ислом дини таъсири остида қолаётганлиги катта ташвиш туғдирмоқда. Бу ҳақда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг III пленумида қатъий сўз юритилди.

Область шаҳар ва районларидаги ишнинг аҳволи шундан далолат берадики, кўпгина партия, совет органлари, идеология кадрлари диний сарқитларнинг ижтимоий зарарини тўғри баҳолай олмаяптилар, кўнгилчанлик ва муросасозлик қилмоқдалар, атеистик тарбияни йўлга қўйишга юзаки ёндошмоқдалар. Масалан, қайси шаҳар ва район партия комитетининг биринчи секретари, қайси ижроком раиси шахсан ўзим турар-жойларда ва маҳаллаларда атеистик мавзуларда актив суҳбат уюштирмоқдаман, деб айта олади? Бундайлар амалда йўқ. Диний расм-русумларга амал қилинишига, руҳонийларнинг бу маросимларни, айниқса ёшлар орасида миллий анъана сифатида талқин қилишларига коммунистларнинг, ташкилот ва хўжалик раҳбарларининг муросасозлик қилиб келаётганлари, айниқса, ташвишланарлидир. Бўка райони мактабларидаги юқори синф ўқувчилари ўртасида ўтказилган социологик тадқиқот пайтида сўралган ҳар икки ўқувчидан бири диний маросимда катта ёшдагиларнинг одати сифатида иштирок этганлиги ана шунинг натижасидир.

Жаназа, шунингдек, никоҳ каби диний маросимлар деярли ҳамма ерда ўтказиляпти, Тошкентда туғилаётган ҳар беш боланинг деярли бири чўқинтириляпти. Диний байрамларда бўладиган намозларда қатнашувчилар сони кўпайди. Фақат шу йилнинг ўзида областда 80 та ноқонуний намоз ўқиладиган хоналар аниқланди ва ёпиб қўйилди. 300 нафар сохта руҳоний ҳисобга олинди. Олмалиқ шаҳри, Оққўрғон, Калинин, Ўрта Чирчиқ районлари территорияларида «муқаддас жой»лар ҳамон мавжуддир. Кўпгина партия ва совет ходимлари, раҳбар кадрлар диний масалаларда тилёғламалик қилмоқдалар. Баъзан эса диний элементларга ўзлари ҳам қўшилмоқдалар. Ҳатто шунгача бориб етдики, энг кейинги «Қурбон ҳайит» диний байрами пайтида Ангрен шаҳрида 120 дан ортиқ киши маҳалла комитети биносида намоз ўқиди.

Бўка районида эса ижроия комитетнинг пинҳона рухсати ва Фрунзе номли колхознинг собиқ раиси, коммунист Ғ. Ботировнинг актив иштирокида колхоз қабристони территориясида номоз ўқиладиган бино қурилди ва бунга 10 мингдан кўпроқ маблағ сарфланди. Тўғри, область партия комитети аралашгандан сўнг айбдор шахслар тегишли жазоларини олдилар. Бироқ Бўка район партия комитети, унинг секретари М. Мирзаева аввал қаёққа қараган эдилар? Кўпгина коммунистларнинг сўзда атеизмни ёқловчи бўлиб кўриниб, амалда эса диний маросимларда қатнашаётганликлари кишини ажаблантиради. Шундай хатти-ҳаракатлари учун шу йилнинг ўзида 8 киши КПСС сафидан чиқарилди. 52 коммунистга турли партиявий жазо берилди. Бу ерда ҳам ёнига тушадиган кишилар топилади. Диний маросимда қатнашганлиги учун коммунистни партиядан ўчиргандан сўнг, у яхши ишлайдиган одам эди, яхши мутахассис, партиядан ўчирилмаса бўларди, деб телефон қиладилар, илтимос билан келадилар. Ваҳоланки партиядан ўчирилган одам жаназа ва никоҳ ўқитиш учун муллага пул йиғиб юрган киши-ку.

Партия, совет ва жамоат органлари буларнинг ҳаммасидан жуда жиддий хулоса чиқариб олишлари, атеистик тарбиянинг бутун системасини тубдан қайта қуришлари лозим. Область активининг шу масала юзасидан қарори бор ва бу қарор амалда бажарилиши керак. Динга ишонувчилар оиласи билан ишлашга янгича ёндашиш, маҳалла комитетлари куч-ғайратларини диний сарқитларга қарши муросасиз кураш олиб боришга йўналтирилиши керак.

Янгича совет маросимларини кенг пропаганда қилиш бизнинг динга қарши олиб бораётган курашимизда муҳим ўрин тутиши лозим. Бундай пропагандани илмий кучларни, адабиёт ва санъат намояндаларини жалб этган ҳолда кенг кўламда ва комплекс ҳолда олиб бориш, чуқур ватанпарварлик ва интернационализм ғоялари билан тўлдириш зарур. Халқ анъаналарига амалда таянган ҳолда янги социалистик мазмун билан бойитилган эркин ва эсда қоладиган янгича маросимларни қарор топтириш, уларнинг кенг ёйилиши учун бутун чораларни кўриш керак. Ўйлаймизки, «Тбилисоба» деб номланган грузин байрами мисолида боғ ва майдонларда кўп миллатли совет маданияти эришган ютуқлар намойиш қилинадиган, ажойиб халқ сайллари бўладиган оммавий баҳор фестивалларини Тошкентда ҳам ҳар йили ўтказиб туриш тўғрисидаги область партия комитети аъзоларининг таклифи жиддий эътиборга лойиқдир.

Ўртоқлар! Идеология соҳасида амалда қайта қуриш партия комитетлари ва ташкилотлари иш услубларини изчил ва талабчанлик билан қайта қуришни, уни сусткашлик, бюрократизм, қолоқликдан тозалашни, барча идеологик бўғинларнинг иш давомида ҳаётга янада яқинроқ туришларини талаб этади.

Яқинда бу ерда актив билан учрашув бўлди. Зал одамлар билан тўлган эди. Ошкора суҳбатдан сўнг бизга саволлар берилди. Тушган саволларнинг 50 дан ортиғига жойларда пропагандистларнинг ўзлари ёки район партия комитетининг секретарлари жавоб беришлари мумкин эди. Пропагандистларга нисбатан юзаки ёндашилади. Улар билан иш олиб бориш, уларни ўргатиш керак. Сиёсий маориф уйи ҳам камчиликка йўл қўйган: оддий саволларга аллақачон колхоз ёки район партия комитетининг ўзида, ижроия комитетда жавоб бериш мумкин эди. Район партия комитетларининг секретарлари меҳнаткашлар билан доимий алоқада бўлиб туришлари керак. Бугунги кунда юз бераётган воқеаларни тушунтириб боришлари, камчилик ва нуқсонлардан ҳам хабардор қилиб туришлари лозим.

Бу ўринда кадрлар ҳал қилувчи масаладир. Область партия ташкилотида идеология иши барча участкаларини лаёқатли, ташаббускор ва ҳалол ходимлар билан мустаҳкамлаш учун айниқса, кейинги пайтларда анчагина ишлар қилинди. Икки йил ичида область партия комитети пропаганда ва агитация бўлими, шаҳар ва район партия комитетлари составининг учдан икки қисмидан кўпроғи янгиланди. Идеология соҳаси масъул ходимларининг 45 процентга яқини олий ёки тугалланмаган олий маълумотга эга. Идеология активининг қатор категория ходимлари аттестациядан ўтказилди, уларни ўқитиш практикаси такомиллаштирилмоқда.

Бироқ, биз ҳали ҳамма ерда тарбия соҳасини бутунлай тозаладик, бўшашувчан, нопок, баъзан эса ҳатто нолойиқ кишиларнинг бу соҳага кириб қолишига тўсиқ қўйдик, дея олмаймиз. Чунки бундай кишилар тарбия ишида тузатиб бўлмайдиган зарар келтиришлари мумкин. Масалан, маориф соҳасида кимлар ишлаётганлигини кўриб чиқайлик.

Тарбия жараёни қуйидан бошланади. Докладда юқорида айтилган фикримни давом эттирмоқчиман.

Область шаҳар ва районларидаги мактабларда математикадан дарс бераётган 29 ўқитувчига ўзлари дарс бераётган синфлар даражасидаги масалани ечиб бериш топширилганида уларнинг ярми икки баҳо олди. Пискент районида суҳбат ўтказилган 12 педагогдан 4 нафари картадан Владивосток ва Хабаровскни топиб бера олмади. 38 нафар ўқитувчи шу йилнинг ўзида турли кўринишда қонунбузарликка йўл қўйди, шу жумладан медицина ҳушёрхонасига тушди. Бизнинг айрим педагогларимизнинг ижтимоий онги ана шундай!

Коммунист ўқитувчилар диний маросимда қатнашганлиги, КПСС сафларидан ўчирилганлиги фактлари бор. Бундай ўқитувчилар мактабда бир хил гапирадилар-у, уйда диний маросимларни ўтказадилар.

Афсуски, идеология ишининг бошқа участкаларида ҳам бундай фактлар йўқ эмас. Область партия комитетидан бошлаб барча партия комитетлари ва ташкилотлари идеология кадрларини танлаш, жой-жойига қўйиш ва ўқитиш ишларига нисбатан талабни кучайтиришлари, улар ишини мунтазам йўналтириб туришлари керак.

Область партия комитетининг фан ва ўқув юртлари бўлими яқин икки ой ичида педагог кадрларни тайёрлаш қандай бораётганлигини ўрганиб чиқса тўғри бўлар эди. Бу масалани бюро муҳокамасига киритиш, ҳисоботларни тинглаш лозим.

Бундан буён кадрларни қандай тайёрлаш кераклигини ошкора гаплашиб олишимиз керак. Ҳозир гап сон ҳақида эмас, сифат ҳақида кетмоқда. Тарбиячи кадрларни тайёрлаш борасида бизда қайта қуриш ҳали рўй бергани йўқ. Бу ишни тезлатиш керак. Бизнинг раҳбар, айниқса, хўжалик кадрларимизни идеология ишларига активроқ жалб этиш лозим. Уларни идеология ишида шахсан иштирок этишганига эмас, балки қабул қилинаётган хўжалик қарорларининг тарбиявий оқибатларини ҳам ҳисобга олишга ўргатиш керакдир.

Инсон омилини активлаштириш иши кўп қирралидир. Тажрибали уста олмосга ишлов бера туриб, унинг шу пайтгача аён бўлмаган ялтироқ қирраларини кашф этганидек, партия комитетлари ҳам ғоявий-тарбиявий ишларнинг бутун қирраларини қатъийлик билан такомиллаштириб боришлари керак. Ана шунда инсон қалби, ақли, маҳорати янада тўлароқ намоён бўлади. Бунда системали-комплекс ёндашувни актив жорий этиш, социалистик турмуш тарзини такомиллаштиришда Советларнинг амалий фаолиятини таъминлаш талаб этилади. Оммавий-сиёсий ва маданий-спорт ишлари, бадиий ва техник ижод конкурсларини тайёрлаш ва ўтказиш масаласига жуда жиддий эътибор бериш керак. Бундай кўрикларда аҳолининг кенг қатламлари иштирок этиши, истеъдодли ёшларни танлаб олиш учун шароит яратилиши лозим. Ижтимоий-сиёсий марказлар ташкил этиш билан боғлиқ бутун ишга актив руҳ бағишлаш зарур. Бундай марказларни ташкил этиш тажрибаси Марказий Комитет пленумида маъқулланди.

Одамларнинг ғоявий қиёфасини шакллантиришнинг илғор йўли барча идеология ташкилотларига тааллуқлидир. Партия комитетлари ва ташкилотлари катта тарбиявий потенциал ҳисобланган илмий, биринчи галда ижтимоий соҳага оид муассасалар, ижодий союзлар, театр ва музейлар, бой музика, адабиёт ва кинематография кучларидан ҳозирча жуда ёмон фойдаланмоқдалар. Олмалиқ шаҳри, Ленин ва Ғалаба районларида жамоат фикрини аниқлаш натижалари хусусида жиддий ўйлаб кўриш керак бўлади. Сўралган ҳар икки кишининг бири умуман театрга бормаслигини, ҳар уч кишидан бири эса музей ва бадиий кўргазмаларни томоша қилмаслигини айтди.

Жамиятни демократлаштириш жараёнини чуқурлаштириш, жадаллаштириш шароитларида жамоат ташкилотларидан тарбиявий ишларни сезиларли даражада жонлантириш, бу ишга қўшадиган ҳиссасини кўпайтириш талаб этилади. Айтайлик, Янгийўл пойабзал фабрикасида ДОСААФ бошланғич ташкилоти, табиатни ва маданият ёдгорликларини муҳофаза қилиш, қизил крест ва қизил ярим ой, ҳушёр турмуш тарзи учун кураш, китобсеварлар ва бошқа кўпгина жамиятлар тузилган. Корхонанинг ҳар бир ходими бир пайтнинг ўзида тўрт-бешта жамиятга аъзо. Ҳа, улар фақат аъзодирлар, амалда эса ҳеч қандай фойдали иш қилишмайди. Масалан, 1015 нафар ДОСААФ аъзосидан бир йилда фақат беш-олти кишигина мусобақада қатнашди холос. Бошқаларнинг аъзолиги эса аъзолик бадалини тўлашдан иборат бўлди. Ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси, чақирилувчи ёшларни мудофаа-спорт тайёргарлиги масаласида областимизда жиддий нуқсонлар мавжуд бўлган бир пайтда аҳволнинг шундай эканлиги кечириб бўлмас ҳолдир.

Аҳволни тезроқ ўнглаб олиш керак. Ҳозир ташкил этилаётган ветеранлар, хотин-қизлар Советлари, барча жамоат ташкилотлари бу ишда партия ташкилотларига актив ёрдам беришлари керак. Уларга ҳам кундалик амалий ёрдам кўрсатиш ва қўллаб-қувватлаш зарур.

Партия комитетлари, идеология кадрлари тарбия масаласига конкрет шароитга қараб ёндашишни қатъийлик билан такомиллаштириб боришлари, бирорта ҳам социал группа ёки аҳоли категориясини эътибордан четда қолдирмасликлари лозим. Ёш партия ходимларини тайёрлаш алоҳида ғамхўрлик талаб этади.

КПСС Марказий Комитети бригадасининг яқинда талабчанлик билан ўтказган чуқур таҳлили бизнинг бу ишимизда ҳали жиддий нуқсонлар борлигини кўрсатди. Халқ хўжалигининг етакчи тармоқларида партия қатламларини мустаҳкамлашга оид кўпгина масалалар унутиб қолдирилмоқда, сўзга чиқувчиларга нисбатан юзаки, муросасозлик билан муносабатда бўлиш ҳоллари кўп учраяпти, бу эса нопок, фақат ўз манфаатларинигина кўзлайдиган кишиларнинг партия сафига кириб қолишларига йўл очиб бераяпти. Ёш коммунистларни тарбиялаш иши сусайтириб юборилган. Область, шаҳар ва район партия комитетлари партияга тайёрлаш ва қабул қилиш практикасини, КПСС аъзолигига кандидатларни тарбиялашни тубдан яхшилаш юзасидан кенг кўламли конкрет тадбирларни амалга оширишлари зарур. Ёш коммунистлар мактаби ишини қайта кўриб чиқиш лозим. Ана шунда бизнинг партия сафларимизга фақат муносиб авлодгина келиб қўшилади.

Партиявий, ғоявий-сиёсий ишларимиз илгари ҳам тинч ва сокин эмасди. Бироқ бугун кўпгина критерийларни қайта кўриб чиқиш зарурлигини вақтнинг ўзи қатъий талаб қилмоқда. Яқинда республика раҳбарлари билан бўлиб ўтган учрашув чоғида ўртоқ М. С. Горбачев бизнинг олдимизга аниқ ва конкрет вазифалар қўяр экан, қайта қуриш партия комитетлари, партия кадрларидан бошланиши зарурлигини алоҳида қатъийлик билан таъкидлади. Агар шаҳар ёки район партия комитетида қайта қуришнинг кабинет усулларини излаш билангина ўралашиб қолинса, агар у йиғилиш ва кенгашлардаги таъсирли нутқлардангина иборат бўлиб қолса, бошланғич партия ташкилотлари, меҳнат коллективлари ишида чуқур ўзгаришларга умид боғлаш мумкин эмас. Ҳозир бундай йўл кетмайди. Одамларни қуруқ сўзамоллик билан алдаб бўлмайди. Қайта қуриш мезони — ҳал этилган масала, бажарилган иш, пировард натижадир. Бугун биз санаб ўтган кўпгина камчиликлар янги эмас, улар ҳақида илгари ҳам пленум ва актив йиғилишларида гапирилган. Ҳамон бундай камчиликлар йўқотилмаган экан, демак, бизнинг қарорларимиз кўпгина партия комитетлари учун ҳали ҳаракат программасига айлангани йўқ. Қарор қабул қилиш — қарорни бажариш, деган икки тушунча ўртасидаги масофани ортиқча ҳовлиқмай, оператив ва ишчанлик ҳамда қатъийлик билан қисқартириб бориш зарур. Ҳар қандай нуқсон ва камчилик эҳтиросга берилмай қайд этилиши лозим. Биз уларни ачиниш билан қабул қилишимиз, бу ҳақда очиқ-ойдин гапиришимиз керак. Ошкоралик, ҳақиқат овози, ўзгартувчан танқид бизнинг тенгсиз қуролимиз бўлмоғи лозим.

Область партия комитетининг аввалги пленумида айрим шаҳар ва район партия комитетлари биринчи секретарларининг иш услублари ҳақида танқидий мулоҳазалар баён этилган эди. Уларнинг кўпчилиги, шу жумладан В. Гришчук, Ш. Дадабоев, Б. Камолов ўртоқлар тўғри хулоса чиқариб ола бошладилар, ишда зўр оқиллик, қатъийлик ва оперативлик кўрсатмоқдалар. Бошқа айрим секретарлар эса ўз адресларига қарата танқид бўлмаганлиги учун, афтидан, ҳамма ишимиз жойида, деб хотиржамликка берилмоқдалар. Бу ўринсиздир. Масалан, Коммунистик район партия комитетининг биринчи секретари В. Бабанец, Ғалаба район партия комитетининг биринчи секретари К. Холмирзаев ва бошқа қатор ўртоқларнинг ҳамма ишлари ҳам бизни қаноатлантираяпти, дея олмаймиз. Бундан фақат шундай хулоса чиқариш мумкин — партия ходими ҳар қандай танқидий фикрдан ўзига тегишли хулоса чиқариб олиши, ишни яхшилашнинг ички резервларини доимо излаб топиши ва ишга солиши лозим.

Бу область партия комитети бюроси ва секретариати фаолиятига ҳам тўғридан-тўғри тааллуқлидир. Ҳамма бюро аъзолари ва биринчи секретарь сифатида, аввало, шахсан мен раҳбарлик ва тарбияни, ижрони аниқ контроль қилиш ва текширишни яхлит қилиб қўшиб олиб бориш учун, областнинг иқтисодий ва социал ҳаётининг ҳамма соҳаларида амалда қайта қуришни таъминлаш учун иш услубимизни тузатиб олиш устида жиддий ишлашимиз керак.

Биз область партия комитетининг секретари ўртоқ Ш. Камолхўжаевдан мавҳум муҳокамаларни камроқ қилиб, идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларнинг янги формасини излаб топишда кўпроқ конкретлилик ва ишчанликни талаб қилишга ҳақлимиз. Область партия комитетининг секретарлари В. Гордиенко ва С. Сайдалиев ўртоқлар носоғлом хўжалик ёндошувидан тезроқ қутулишлари, куч-ғайрат билан, аниқ мақсадни кўзлаб ҳаракат қилишлари зарур.

Бизнинг ҳар биримиз ва ҳаммамиз биргаликда, ўртоқлар, олдимизда турган мураккаб вазифаларни амалга ошириш учун масъулдирмиз. Қайта қуриш беш йиллигининг дастлабки йили финишида юксак талабчанлик, ишчанлик ва келажакка ишонч руҳи барча партия ташкилотлари, меҳнат коллективлари ва идеология кадрлари кундалик амалий фаолиятларининг таркибий қисми бўлиб қолмоғи лозим. Область партия ташкилоти коммунистлари меҳнаткашларни руҳлантирар ва сафарбар этар эканлар, янги марраларга чиқиб олиш, КПСС XXVII съезди қарорларини сўзсиз бажариш, Улуғ Октябрнинг 70 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ҳамма ишларни қилишлари зарур.

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

ВЬЕТНАМ КОМПАРТИЯСИНИНГ СЪЕЗДИДА

ХАНОЙ, 15 декабрь. (ТАСС махсус мухбирлари). Бугун бу ерда Вьетнам Компартиясининг VI съезди очилди. Съезд ВКП Марказий Комитетининг Сиёсий докладини, 1986 —1990 йилларда ВСРни социал-иқтисодий ривожлантириш асосий йўналишларини, ВКП уставидаги ўзгаришларни муҳокама қилади, партиянинг раҳбар органларини сайлайди.

Олий партия анжумани ишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари Е. К. Лигачев бошчилигидаги КПСС делегацияси қатнашмоқда.

ВКП Марказий Комитетининг Бош секретари Чионг Тинь съездда ВКП Марказий Комитетининг Сиёсий докладини қилди. У айтдики, бутун Вьетнам халқи партиянинг раҳбарлигида революциянинг янги босқичига — социализм қуриш ва ватанни ҳимоя этиш босқичига кирди. Вьетнам халқи ВКП V съезди белгилаб берган вазифаларни амалга ошириш учун мардонавор курашиб, қийинчиликлар ва тўсиқларни бартараф этиб, социализм қуриш ишида муҳим муваффақиятларга эришди.

Даврнинг революцион кучлари, деди докладчи; муттасил мустаҳкамланиб, актив ҳужумкор позицияларни эгаллаб бормоқда. Социалистик системанинг ҳар томонлама қудрати кун сайин ўсмоқда. Совет Иттифоқи унинг суянган тоғидир. Советлар мамлакати янги, ўзгариш босқичига ,ижтимоий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида жўшқин ривожланиш босқичига кирмоқда. КПСС XXVII съезди ана шу босқични бошлаб берди. ВКП КПСС XXVII съездида маъқулланган ички ва ташқи сиёсатни, янги таҳрирдаги КПСС Программасини тўла-тўкис қўллаб-қувватлаб, уни марксча-ленинча, назарияни ижодий қўллаш намунаси, деб ҳисоблайди.

Вьетнам билан Совет Иттифоқи партия ва давлат раҳбарларининг олий даражадаги учрашувлари, КПСС Марказий Комитети бош секретари М. С. Горбачев билан 1986 йилнинг ноябрида бўлиб ўтган кейинги учрашув ҳар иккала партиямиз ва давлатимиз ўртасидаги юксак даражадаги бирликни акс эттиради. СССР билан ВСР ўртасида қардошларча жипслик ва ҳар томонлама ҳамкорликни мустаҳкамлашга қўшилган ҳиссадир.

Ўзаро иқтисодий ёрдам кенгашига аъзо социалистик мамлакатлар қардош партия раҳбарларининг Москвада бўлиб ўтган амалий учрашуви ҳамма соҳаларда, аввало экономика соҳасида ҳамкорлик даражасини ошириш ва ривожлантириш йўлида қўйилган янги қадам бўлди, қардош мамлакатлар тараққиётини жадаллаштириш ишига хизмат қилди.

ВСР Совет Иттифоқининг ядро қуролини тугатиш, кенг қамровли халқаро хавфсизлик системасини яратиш борасидаги толмас куч-ғайратларини қўллаб-қувватламоқда. Биз М. С. Горбачев Владивостокда айтган ва кенг қамровли халқаро хавфсизлик системасини яратиш жараёнига Осиё — Тинч океан регионини киритилишини кўзловчи таклифларни юксак даражада қадрлаймиз.

ВКП VI съезди партия ишида жиддий янгиланиш, унинг бирлиги ва жипслигини янада мустаҳкамлаш йўлида муҳим бир босқич бўлиб қолмоғи керак, деб таъкидлади Чионг Тинь.

И. МАСЛЕННИКОВ,
А. НИЗОМИДДИНОВ.

АФҒОНИСТОН МАТБУОТИ НАЖИБ ВИЗИТИ ХУСУСИДА

КОБУЛ, 15 декабрь. (ТАСС). Афғонистон Халқ Демократик партияси Марказий Комитети Бош секретари Нажибнинг СССРга расмий дўстлик визити тарихий аҳамиятга молик воқеа, иккала мамлакат ўртасидаги қардошларча муносабатларни мустаҳкамлаш йўлида қўйилган янги қадам бўлди, деб таъкидланади БАХТАР агентлигининг шарҳида. Асл дўстимиз бўлган Совет Иттифоқи оғир дамларда Афғонистонга ёрдам қўлини узатди. Москвадаги музокараларнинг якунлари иккала томон АДР теварагидаги вазиятни сиёсий йўл билан тезроқ бартараф этишга интилаётганини яна бир карра кўрсатди, деб таъкидлайди агентлик.

Регионда тинчлик ва хавфсизликни таъминлаш мақсадида Афғонистон Демократик Республикаси сарфлаётган тинчликсеварлик куч-ғайратлари барчага яхши маълум. Миллий тотувлик сиёсатини амалга ошириш давом этмоқда, деди Бахтар агентлиги мухбири билан суҳбатда АДР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Раҳим Алҳом.

Афғон халқи АХДП Марказий Комитети Бош секретари Нажибнинг СССРга визитини ва музокараларнинг боришини ниҳоятда диққат-эътибор билан кузатиб турди, деб ёзади «Ҳақиқате Инқилобе савр» газетаси. Давр синовидан ўтган афғон-совет дўстлиги эндиликда камол топди. 60 йилдан кўпроқ вақтдан бери СССР қардош афғон халқига иқтисодий, техникавий ва маданий соҳаларда мислсиз ёрдам кўрсатиб келмоқда. Империализм ва реакция кучларининг агрессиясини даф этишда берилаётган интернационал ёрдам иккала мамлакат ўртасидаги дўстлик бузилмас характерда эканининг чинакам далили бўлиб турибди.

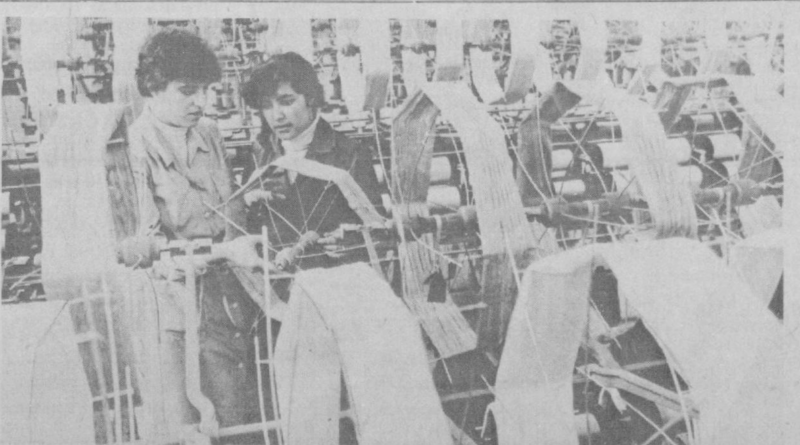

БОЛГАРИЯ. Карлово шаҳридаги тўқимачилик комбинати мамлакатда шойи газламалари ишлаб чиқарувчи йирик корхоналардан бири ҳисобланади. Янги технологиялардан фойдаланиш, меҳнат унумдорлигини ошириш сўнгги вақтда тайёрланаётган маҳсулот сифатини анча яхшилаш ва хилини кўпайтириш имконини берди. Суратда: комбинат ишчиларидан Христина Чалкова ва Виолета Кючуковалар.

БТА—ТАСС фотоси.

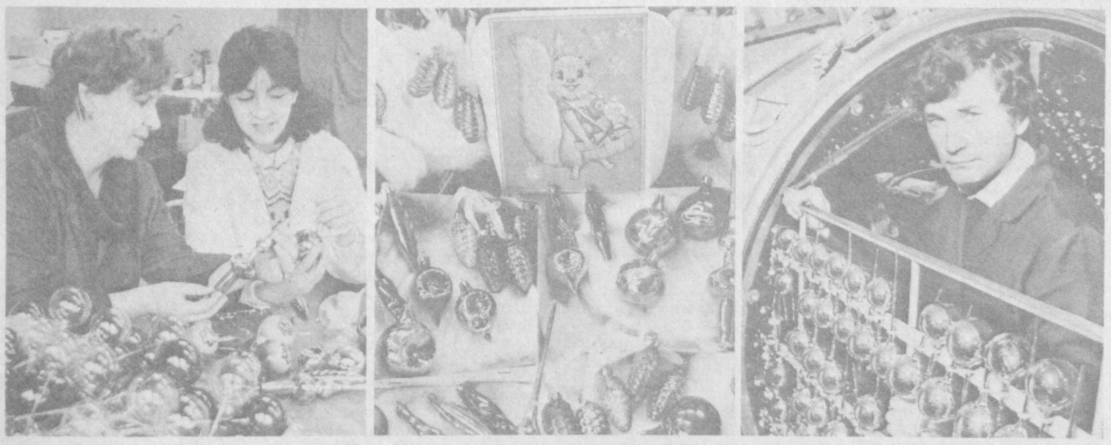

◆ РЕСПУБЛИКА биноқорлик саноати министрлигига қарашли 1-ғишт заводлари бошқармаси маданий-маиший товарлар цехи коллективи янги йил арчалари учун турли хил ўйинчоқлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйди. Ҳозирги вақтда цехда 12 хил арча безаклари тайёрланяпти.

Суратларда: ўйинчоқларга безак берувчилар Н. Белоусова ва Е. Рябовалар маҳсулотларни кўздан кечирмоқдалар: арча безаклари; вакуум қурилмаси оператори В. Маминов иш устида.

А. ЯКУБОВ фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН— ОЗАРБАЙЖОН ЯНГИ ҲАВО ЙЎЛИ

Ўзбекистоннинг электротехника корхоналари билан Озарбайжоннинг Кировобод шаҳри ўртасида ИЛ—76 оғир юк самолётлари ҳаво йўлини очди. Улар «Средазэлектроаппарат» бирлашмасининг Тошкент ва Андижон заводларидан Озарбайжон ГРЭСидаги авариядан кейин тиклаш ишларини олиб бораётган монтажчиларга қимматли юк-бошқариш панелларини элтиб беради.

— Ўзбекистон — Озарбайжон ҳаво йўли энди очилаётгани йўқ, деди Ўзбекистон граждан авиацияси бошқармаси юк ташиш хизматининг бошлиғи Ю. Хохлов. — Бундан бир неча йил аввал ўлкамизда ҳаво бузилиб, катта майдонлардаги экинларни қуритиб кетганида қардош республика учувчилари АН—12 ва ИЛ—18 самолётларида Ўзбекистон аэропортларига юзлаб тонна чигитни зудлик билан келтириб берган эди. Шу ёрдам туфайли табиат инжиқликларига қарамай, дурустгина ҳосил етиштирилди.

Ҳозирги Каспий орқали ўтадиган рейслар ўша кўклам кунларидагидек аниқ-равшан бажарилмоқда. Юк ташувчи қудратли реактив самолётлар ҳар қандай обҳавода, сутканинг исталган пайтида қўнмоқда ва учиб кетмоқда. Бу учишлар СССР Граждан авиацияси министрлиги марказий ишлаб чиқариш диспетчерлик бошқармаси, Ўзбекистондаги авиа диспетчерлик хизмати, Тошкент ва Андижон аэропортлари меҳнаткашларидан иборат мутахассислар катта коллективининг зарбдор меҳнатлари билан таъминланмоқда. Жуда муҳим юк жўнатилишини тезлатиш учун Тошкент аэропорти коммерция омборининг коллективи кечаю-кундуз ишлашга ўтди.

Самолётлар Кировободга 20 декабргача парвоз қилиб туради.

(ЎзТАГ).

КЎЗ ИЧИДА... КЎЗОЙНАК

Кўз функциясининг қисман бузилиши натижасида аҳолининг маълум қисми медикларга мурожаат қилмоқдалар. Лекин уларнинг айримлари кўзни ҳар қандай муолажа билан даволашга розилик берсалар-да, лекин кўзойнак тақишга келганда иккиланиб қоладилар. Буни турли ёшдаги беморлар турлича изоҳлайдилар: қизларимиз кўзойнакнинг ташқи қиёфаларига таъсир этишини айтсалар, бироз катта ёшдаги беморлар уларнинг ноқулайлиги, оғирлигини «баҳона» қиладилар. Лекин медикларимиз ана шундай беморларга ҳам қулайлик яратиш йўлини топдилар.

Тошкент шаҳар офтальмология клиник касалхонаси ҳузуридаги контакт лабораторияси иш соати охирлаб қолганига қарамай қабулни кутиб турган беморлар анчагина. Уларнинг айримлари билан суҳбатлашиб, ҳамкорликда врач қабулига кирамиз: бир неча минутлик суҳбатдан сўнг аввалги қабулларда олинган маълумотлар, ўлчовларга мувофиқ тайёрланган икки-уч диаметрли кўзойнак шишасини эслатувчи эгилувчан пластмасса махсус идишда келтирилиб, бемор олдига қўйилади. Шундан сўнг врачнинг кўрсатмаларини бажарган ҳолда бемор ўз бармоқлари ёрдамида қовоғини кўтарган ҳолда «ясама кўзойнак»ни кўз ичига ўрнаштириб қўяди. Бу жараён 5—10 минут давом этади. Шундан сўнг лаборатория врач ординатори Фахриддин Икромов беморга аниқ кўрсатмалар бериб, у билан хайрлашди.

Бу лаборатория фаолият кўрсата бошлаганига тўққиз йил бўлди. Аввалига медицинанинг бу янги соҳасида қўлга киритилган ютуқларнинг истиқболига кўпчилик ишонқирамай қаради. Лаборатория очилган дастлабки ойларда одамларнинг бу ерга унчалик кўп келмаганлигининг сабаби ҳам шунда эди.

— Узоққа бориб нима қилдик, — дея суҳбатимизни давом эттирди Ф. Икромов. — Очиғини айтганда, Константин Давидович Гарбус ана шундай лаборатория очмоқчи бўлиб мени ёрдамга чақирганида ўзим ҳам бу ишга ишонмадим. Яна беш-олти йилдан сўнг қўлга тегмай ишласак ҳам одамлар эҳтиёжини қондира олмаслигимиз хаёлимга ҳам келмасди.

Дарҳақиқат, шундай бўлди. Бир йил ўтар-ўтмас лабораторияга келиб, кўз ичига кўзойнак — контакт линза ўрнатиш истагини билдирувчилар кутилгандан ҳам кўпайиб кетди. Шундан сўнг врачларнинг махсус тавсияномалари бўлган кишиларга, биринчи навбатда кўриш қобилияти анча оғир бўлган кишиларга контакт линзалар тайёрлашга киришилди. Чунки бундай линзаларни кўзойнак гардишларига ўрнатиб тақиб юрилиши кишиларга бир мунча ноқулай эканлиги, улар оддий линзалардан уч-тўрт баравар оғир эканлиги ҳисобга олинган.

НОЁБ КАСБ ЭГАЛАРИ

Шундан сўнг Чехославакиядан юмшоқ линзалар келтирила бошланди. Кўп ўтмай Харьков шаҳрида ҳам ана шундай маҳсулот тайёрлаш ўзлаштирилди. Лабораторияда ўрнатилган махсус токарлик станогида эса тиниқ пластмассалардан ҳам қаттиқ линзалар тайёрлашга киришилди.

Афсуски, лаборатория ходимлари қанчалик жонбозлик кўрсатмасинлар, улар бир йилда 400 дан ортиқ беморга хизмат кўрсата олмайдилар. Беморлардан буюртмалар қабул қилиш, уларни қайта кўрикдан ўтказиш, ўлчамлар олиш, ва лаборатория шароитида уларни тайёрлаш сингари юмушлар бироз қийинчиликлар туғдиради. Лаборатория ташкил қилингандан бери 7 мингдан зиёд беморга хизмат кўрсатилди. Шу йилнинг ўзида эса 1200 кишига контакт линзалар ўрнатилди.

— Дарҳақиқат, бундай кишилар тобора ортиб бормоқда, — дейди Ф. Икромов. — Лекин уларнинг талаб-истаклари маълум муддат ўтгач қондирилади. Унгача оддий кўзойнакдан фойдаланиш мақсадга мувофиқ. Қолаверса, замонавий, кишига эстетик завқ берадиган турли бежирим кўзойнак гардишлари айни пайтда жуда кўп. Бундан ташқари, шогирдларимиз Сотиболди Бектурдиев Самарқандда, Ирина Семенова Андижонда контакт лабораториялари очишди. Яқин йиллари Нукус, Урганч Гулистон, Фарғонада ҳам шундай кабинетлар ишга туширилиши планлаштирилган. Демак, кўп ўтмай контакт линзадан фойдаланиш истагини билдирган барча беморларнинг талаби қондирилади. Ҳозир эса медицинамиз учун янгилик бўлиб турган лабораториямиз ишларидан барча мамнун бўлмоқда.

...Қаршимизда лабораториянинг яна бир бемори 61 ёшли Акбар Одилов ўтирибди. Институт илмий ходимининг аввалига битта, кейинчалик эса иккинчи кўзининг гавҳари хиралашиб қолди. А. Одилов операция қилинди. Шундан сўнг контакт лабораториясига мурожаат этилиши тавсия қилинди. Акбар ака билан қанча суҳбатлашиб ўтирган бўлсам, унинг кўзидаги ўзгаришларни англашга ҳаракат қилдим. Лекин ҳеч қандай аломат сезмадим. У чиқиб кетгандан кейингина Ф. Икромов бу беморнинг ҳам кўзларига шиша кўзойнак ўрнатилганлигини маълум қилди.

Р. УСМОНОВА.

МАДАНИЯТ ХАБАРЛАРИ

БЕЛОРУС АДИБЛАРИ МЕҲМОНИМИЗ

Халқимизнинг бугунги ҳаёти билан яқиндан танишиш мақсадида республикамизга келган белоруссиялик ёзувчилар А. П. Капустин ва А. С. Ляскевич бир неча кун мобайнида областимиз шаҳар ва қишлоқларида меҳмон бўлишди. Адиблар меҳнат аҳлининг ишлаб чиқаришда қўлга киритаётган ютуқлари ва турмуш тарзи билан танишдилар.

Белорус адиблари С. Кароматов, Назармат, С. Барноев, Исфандиёр сингари таниқли ўзбек ёзувчи ва шоирлари ҳамроҳлигида пойтахтимиздаги ўқитувчилар малакасини ошириш институти, кексалар пансионатида, Оржоникидзе районидаги пахтачилик техникуми, Ойбек номли 2-мактабда, «Ботаника», «8-Март» санаторийлари ва бошқа жойларда бўлишиб, ижодий учрашувлар ўтказишди. Бу учрашувларда меҳмонлар Улуғ Ватан уруши йилларида белорус тупроғини фашистлардан озод қилиш учун курашган ўзбекистонлик жангчиларнинг жасорати, қардош халқларимиз ўртасидаги мустаҳкам дўстлик ва адабий алоқаларнинг тобора кенгайиб бораётганлиги тўғрисида сўзлаб бердилар.

Р. ҒАНИЕВ.

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

Ўзбекистон ССР «Медицина» нашриёти қуйидаги китобларни ўзбек тилида босмадан чиқарди:

Т. Саксонов. Муқаддас жойлар — хурофот ва бидъат ўчоғи. 86 бет. Баҳоси 10 тийин.

Динга ишонадиган кишиларнинг «муқаддас» жойларга сиғиниши ва мозорлар, қадимги турли иншоотлар, даҳмаларни зиёрат қилиш одатлари ҳозирги тақводорлик кўринишлари ўртасида асосий ўринни эгаллайди. Одатда, бундай жойларнинг келиб чиқиши турли афсона ва уйдирмаларга боғлиқ. Улар кўп асрлик ривоятларга, анъаналарга таянган ҳолда диндорлар назарида «муқаддас» бўлиб қолган. Бунақа жойларда баъзан жуда кўп беморлар йиғилади, натижада юқумли касалликларнинг тарқалишига ҳам олиб келади.

Ушбу китобчанинг мақсади бидъат ўчоғларининг инсон соғлиғига зарар эканлигини очиб ташлашдир.

* * *

Авторлар коллективи. Умумий химия. 399 бет, Баҳоси 95 тийин.

Дарсликда анорганик ва органик химия масалалари ёритилади. Химия фанини ривожлантиришда рус ва совет олимларининг хизматлари кўрсатилган, шунингдек, коммунистик вазифаларни ҳал этишда химиянинг роли акс эттирилган.

* * *

Э. А. Алимова. Асаб нега бузилади? 110 бет. Баҳоси 15 тийин.

Рисолада неврозларнинг турлари, асаб бузилишига олиб келадиган сабаблар, асабни ҳаётдаги турли шароитларда қандай асраш учун нималар қилиш кераклиги ҳақида сўз юритилади.

С. РУСТАМОВ.

БИЛДИРИШ

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» газета редакцияси ҳузуридаги жамоатчи Совет навбатдаги қабулни бугун — 17 декабрь куни соат 17.00 дан бошлаб ўтказади. Бу сафар қабулни Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг штатсиз ходими, жамоатчилик Советининг аъзоси Абдужалил Ҳасанов бошқаради.

Шикоят, ариза ва илтимосномалари бўлган ўртоқлар Совет қабулига келишлари ва ўзларини қизиқтирган масалалар юзасидан мурожаат қилишлари мумкин. Келишга имкон тополмаган кишиларга редакция жамоатчи Совети қабулхонаси хат орқали ҳам жавоб беради.

Жамоатчи Совет қабулхонаси Ленинград кўчаси, 32-уй, 7-қават, 742-хонага жойлашган. Телефонлар: 33-40-48; 32-53-54.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖАМОАТЧИ СОВЕТ ҚАБУЛХОНАСИ.

Редактор Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ
ДЕКАБРЬ ОЙИДА

Тошкент области шаҳарлари ва районлари кинотеатрлари экранларига қуйидаги янги бадиий фильмларни чиқаради

«РЕЗИДЕНТ» ОПЕРАЦИЯСИНИНГ ЯКУНИ»

Бу янги бадиий кинолента «Резидентнинг хатоси», «Резидентнинг тақдири», «Резидентнинг қайтиши» фильмларида бошланган ҳикояга якун ясайди.

Ўз вақтида Совет Иттифоқига жосус сифатида юборилган оқ эмигрантнинг ўғли Михаил Тулев фильмнинг асосий қаҳрамонидир. Ўз дунёқарашларини ўзгартирган Тулев бир неча йил давомида ҳаётини хавф остига қўйиб, давлат хавфсизлик комитети ходимларига чет эл разведка марказий агентларини фош қилишда ёрдам беради.

Фильм устида сериалнинг доимий суратга олиш группаси иш олиб борган. Сценарийчилар Владимир Востоков ҳамда Олег Шмелев, режиссёр Вениамин Дорман, композитор Микаэл Таривердиевнинг номлари барча кино мухлисларига яхши таниш.

Томошабинлар яна севимли актёрларимиз Георгий Жженов, Евгений Киндинов, Леонид Броневой, Николай Проконович билан учрашадилар. Суратга тушган янги артистлар борасида — Андрей Харитонов ҳамда дебютантлар Ирина Розанова, Георгий Жженовнинг қизи — Юлия Жженовалар бор.

Фильм 2 сериядан иборат.

М. ГОРЬКИЙ НОМЛИ КИНОСТУДИЯ МАҲСУЛОТИ.

«ШИКОЯТ»

СЦЕНАРИЙ АВТОРИ — Григорий Глазов.
РЕЖИССЁР — Темур Золоев.
РОЛЛАРДА — Юозас Киселюс, Марина Старих, Ирина Мирошниченко, Эммануил Виторган, Николай Гринько, Ольга Кузнецова ва бошқалар.

Бизнинг илм-фан ниҳоятда тараққий этган, мукаммал техник воситалар, турли ихтиро-кашфиётлар билан тўлиб тошган давримизда ҳис-туйғу, одамийликни унутиб қўймадикмикан? Фильмнинг бош қаҳрамони — доктор Марчукнинг ҳатти-ҳаракатлари, феъл-атвори томошабинни ўзига жалб этади, беихтиёр ҳар биримизнинг хизмат бурчимиз, юксак инсоний бурчимиз ҳақида ўйлантириб қўяди.

Область прокуратурасига операция пайтида ўлган беморнинг қариндошларидан шикоят тушган. Беморнинг ўлимида улар жарроҳ Марчукни айбдор деб ҳисоблайдилар.

Хўш, нима учун ягона мақсади беморнинг соғлиғи бўлган қобилиятли жарроҳнинг ҳаёт йўли жуда мураккаб? Нима учун даволаш муассасаларидаги умумий кўрсаткичларнигина муҳим деб сановчи медицина корчалонлари ҳали ҳам кучли? Фильм авторлари ана шу ўткир ижтимоий-маънавий саволларга жавоб қидирадилар.

ОДЕССА КИНОСТУДИЯСИНИНГ МАҲСУЛОТИ.

«ТЎЙ АЙБЛАНАДИ»

СЦЕНАРИЙ АВТОРИ — Константин Ершов. Рамиз Фаталиев иштирокида.
РЕЖИССЁР — Александр Итигилов.

РОЛЛАРДА: Таурас Чижас, Елена Шилкина, Алексей Серебряков, Борис Галкин, Николай Гринько, Виктор Павлов, Надежда Смирнова ва бошқалар.

Ўткир публицистик кинолентага ҳаётий воқеа асос қилиб олинган. Тўкин дастурхон атрофида, шовқин-сурон, дабдаба билан ўтаётган тўй пайтида 19 ёшли йигит фожиали ҳалок бўлади...

А. ДОВЖЕНКО НОМЛИ КИНОСТУДИЯ МАҲСУЛОТИ.

«ОРЗУЛАР ОҒУШИДА»

Мусо Тошмуҳаммад ўғли Ойбек асарлари асосида
СЦЕНАРИЙ АВТОРЛАРИ — Виктор Жданов, Фирдавс Зайнутдинов.

РЕЖИССЁР — Фирдавс Зайнутдинов.
РОЛЛАРДА — Абдураҳмон Ғаниев, Пўлат Саидқосимов, Раъно Зокирова, Жамшид Зокиров, Жавлон Ғафурбеков, Ойбарчин Бакирова ва бошқалар.

1985 йилда иттифоқимиздаги жамоатчилик орасида таниқли ўзбек совет адиби, таржимон ва шоир (Мусо) Ойбекнинг 80 йиллиги кенг нишонланди.

Фильм воқеалари асримиз бошида, Тошкентнинг эски маҳаллаларидан бирида бўлиб ўтади. Ўспирин Ойбекнинг биринчи муҳаббати ва изтироблари, собитқадам ва жасурлиги ҳақида ҳикоя қилувчи бу кинолентага адибнинг машҳур «Болалик» асари асос қилиб олинган.

«ЎЗБЕКФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИ МАҲСУЛОТИ

ДИҚҚАТ: ЯНГИЛИК!

КАЛАВА ЎРАШ ЧАРХИ

Ҳар хил буюмларни маҳорат билан тўқийдиганлар калавани ўраш учун ишлатиладиган чархни яхши қадрлайдилар.

Бу ускуна калавани тўқишга тез ва машаққатсиз тайёрлаш учун қўл келади. Унда калава қулай тартибли ўралади.

Баҳоси — 6 сўм 50 тийин.

«Ташхозторг» магазинларида сотилмоқда.

«УЗХОЗТОРГ»НИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЛАРАРО БАЗАСИ.

КОРХОНАЛАР, ТАШКИЛОТЛАР, МУАССАСАЛАР, КОЛХОЗЛАР ВА СОВХОЗЛАР РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ МАТЛУБОТ СОЮЗИНИНГ ТОШКЕНТ РАЙОНЛАРАРО БАЗАСИ

1986 йил 31 декабргача

ҚУЙИДАГИ ТОВАРЛАРНИ

ПУЛ ЎТКАЗИШ ЙЎЛИ БИЛАН СОТАДИ

Якка тартибда фойдаланиладиган теплицалар, ўғит қоришмаси, карбомид, озуқа қайнатадиган қозон, нефть маҳсулотларини қайта ишлаш учун баллонлар, хўжалик занжирлари, жилов занжирлари, маиший мойлар, кранлар, дарвоза-гараж илгаклари, суваракларни йўқ қилиш учун воситалар: хлорак, хлораль, олтингугурт брикетлари; диброфин, автомобиль аэрозоль мойи, антистатик, мебеллар учун полироль, учли ва япасқи белкураклар, олти панжали ва саккиз панжали паншаха, полиз хаскаши, 1583 Р хаскаши, «87 Уз» кетмони, 4,0х10,06 мм. симлар, ҳар хил шуруплар, михлар (9, 11, 13 текстурали), слесарлик ва дурадгорлик асбоблари термаси, «Моҳир қўллар», «Ёш техник» термалари, гиламдўзлик буюмлари (Хива гилам комбинатида тайёрланган), гиламдўзлик буюмлари: қўлда тўқилган гиламлар («Ҳужум» фабрикасида тайёрланган).

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, 2-Ипподром проезди, 3-уй. Телефонлар: 91-29-51, 91-29-55, 91-05-58.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ МАТЛУБОТ СОЮЗИНИНГ ТОШКЕНТ РАЙОНЛАРАРО БАЗАСИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ. (Телефон 45-37-27).

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ /«Ташкентская правда»/

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700083, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750, БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; партия турмуши — 325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325556; қишлоқ хўжалиги — 325647; пропаганда — 337010, 325749; совет қурилиши — 325733; маданият — 325767; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325645; тунги навбатчи — 325553; эълонлар бўлими — 325727.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Р. — 11147. Б. 1777.